

Tiina Rahko

LEIKKIKENTTÄ –PROJEKTI KOKKOLASSA

**Opinnäytetyö
CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaalialan koulutusohjelma
Joulukuu 2014**

TIIVISTELMÄ

Yksikkö Kokkola – Pietarsaaren yksikkö	Aika Joulukuu 2014	Tekijä/tekijät Tiina Rahko
Koulutusohjelma Sosiaalialan koulutusohjelma, Sosionomi (AMK)		
Työn nimi Leikkikenttäprojekti Kokkolassa		
Työn ohjaaja Anne Jaakonaho	Sivumäärä 35 + 6	
Työelämäohjaaja Elina Myllyniemi		
<p>Leikkikenttä –projekti Kokkolassa –opinnäytetyön aihe tuli Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmältä. Projektin tavoitteina on selvittää, tukeeko avoin varhaiskasvatustoiminta perheiden arkea riittävästi ja onko toiminnan ylläpitäminen taloudellinen ratkaisu, miten avointa varhaiskasvatustoimintaa voidaan kehittää vielä toimivammaksi ja taloudellisemmaksi sekä miten kansalaisen ääni saadaan kuuluviin ja näkymään käytännössä toiminnan kehittämistyön kautta.</p> <p>Opinnäytetyössä kehitettiin Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa kysymyllä asiakaskunnan mielipiteitä asiakastytyväisyyskyselyn avulla, suunnittelemalla tulevaa toimintaa sen mukaan sekä kehittämällä uusi toimintamalli avoimeen varhaiskasvatukseen parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän kautta. Tämän lisäksi suunniteltiin ja ohjattiin Halkokari –projekti Halkokarin leikkikentälle.</p> <p>Opinnäytetyön aineisto kerättiin asiakastytyväisyyskyselyllä, jota tulkittiin swot –analyysin keinoin. Asiakastytyväisyyskyselyyn oli mahdollista vastata Kokkolan kaupungin www –sivuilla webropol –ohjelmalla tehdyn lomakkeen kautta.</p> <p>Kokkolan avoin varhaiskasvatustoiminta tukee merkittäväällä tavalla perheiden arkea ja kasvatustyötä. Avointa varhaiskasvatusta Kokkolassa voidaan kehittää toimivammaksi ajanvarausjärjestelmän käyttöönotolla ja sen kautta toiminnan todettiin olevan mahdollisesti myös taloudellisempaa, koska järjestelmän avulla voitiin arvioida, kuinka monta ohjaajaa tietynä päivänä tarvittaisiin tietylle leikkikentälle parkkitoimintaan.</p>		

Asiasanat Avoin varhaiskasvatus, ajanvarausmalli.

ABSTARCT

Unit Kokkola-Pietarsaari Unit	Date December 2014	Author Tiina Rahko
Degree programme Bachelor of Sosial Services		
Name of thesis The playground –project in Kokkola		
Instructor Anne Jaakonaho		Pages 35 + 6
Supervisor Elina Myllyniemi		
<p>‘‘The playground –project in Kokkola’’ thesis’ idea came from Kokkola city’s open early childhood education development workgroup. The purpose of the thesis was to clarify if open early childhood education supports families’ everyday life enough and if the maintenance on the activity is an economic solution, how we can develop open early childhood education even more functional and economic and how the citizen’s voice can be heard and made to be reality trough development work.</p> <p>The thesis aimed to develop Kokkola city’s open early childhood education by survey clientele’s opinions and planning the future activity accordingly it and by developing a new operating model in the open early childhood education by the booking system. In addition to this there was planned and conducted the Halkokari –project for the Halkokari’s playground.</p> <p>The material of the thesis was collected by an inquiry of customer satisfaction which was studied by an swot -analysis. The inquiry of customer satisfaction was open for answerers in the Kokkola city’s website and the form was made with webropol –program.</p> <p>Kokkola city’s open early childhood education supports significantly families’ everyday life and children’s upbringing. Open early childhood education in Kokkola city can be developed more efficient by taking into use the booking system. The system may also make the activity more economical because with the help of knowing how many children are there to take part in the open early childhood education each day the activity planners can plan ahead on how many employees there need to be in each playground.</p>		
Key words Booking system, open early childhood education.		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 OPINNÄYTETYÖ -PROJEKTIN SUUNNITTELU	3
2.1 Kehittämishankkeen suunnittelu	4
2.2 Halkokari –projektin suunnittelu	4
3 PROJEKTIN LÄHTÖKOHDAT JA TIETOPERUSTA	6
3.1 Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2012 yhteenveto	6
3.2 Parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän mallin lähtökohdat	7
3.3 Opinnäytetyön keskeiset käsitteet	8
3.4 Kehittämishankkeen suunnitteluun liittyvää kirjallisuutta	10
3.5 Halkokari –projektin interventioihin liittyvää kirjallisuutta	12
3.6 Avoimeen varhaiskasvatukseen liittyviä aikaisempia tutkimuksia	14
4 PROJEKTIN TOTEUTUS	16
4.1 Avoimen varhaiskasvatuksen parkkitoiminnan kehittämishanke	16
4.2 Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2014	17
4.3 SWOT –analyysi avoimien kysymysten vastauksista	21
4.4 Ajanvarausjärjestelmän mallin suunnittelu	22
4.5 Halkokari –projektin toteutus	23
5 PROJEKTIN ARVIOINTI	24
5.1 Arviointi kyselyn toteuttamisesta	26
5.2 Arviointi ajanvarausjärjestelmän mallin tekemisestä	27
5.3 Halkokari –projektin arviointi	27
5.4 Sosionomin kompetenssien arviointi varhaiskasvatusosaamisen näkökulmasta	29
5.5 Projektisuunnitelman aikataulun sekä kustannusarvion arviointi	30
6 POHDINTA	31
LÄHTEET	34
KUVIOT	
KUVIO 1. Projektiopinnäytetyön sisältö	3
KUVIO 2. Miten leikkikentän ohjattu toiminta on tukenut kodin kasvatustyötä?	17
KUVIO 3. Mikäli ohjattua leikkitoimintaa ei järjestettäisi, hakisitteko lapsellenne päivähoitopaikkaa?	18
KUVIO 4. Kuinka tyytyväisiä olette leikkikentän tiedottamiseen toiminnastaan?	18
TAULUKOT	
TAULUKKO 1. SWOT –analyysi avoimien kysymysten vastauksista	22
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tilaaja on Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä, joka halusi kartoittaa Kokkolassa jo olemassa olevaa avointa varhaiskasvatustoimintaa sekä kehittää sitä toimivammaksi kehittämishankkeen kautta. Samalla toivottiin leikkikenttien käyttäjien mielipiteitä ja heidän kehitysideoitaan parkkitoiminnalle asiakastytyväisyyskyselyn avulla. Tämän lisäksi suunnittelen ja ohjaan Kokkolan Halkokarin leikkikentälle toiminnallisen projektin nimeltään Halkokari –projekti sosiaalialan kompetenssien ja varhaiskasvatusosaamisen ohjaustaitojen näyttöä varten.

Idea projektiin syntyi ottaessani yhteyttä Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattoriin ja kysyessäni häneltä mahdollisista projekteista ja tutkimuksista, joista voisin opinnäytetyöni tehdä. Keskeistä oli, että aihe käsittelisi varhaiskasvatusta hakiessani lastentarhaopettajan pätevyyttä sosionomi (AMK) –koulutuksessani. Erityisesti kiinnostuin leikkikenttätöiminnasta opinnäytetyön aiheena, koska siinä yhdistyvät varhaiskasvatus, mahdollisuus tutkia asiakastytyväisyyskyselyn avulla asiakkaiden mielipiteitä ja parkkitoiminnan kehittämisenäkölma.

Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan kuuluu Kokkolan viiden eri leikkikentän ohjattu toiminta, joilla ohjaajia on yleensä maanantaista perjantaihin klo 9-13 välillä. Ohjaajien lukumäärä vaihtelee yhden ja kahden välillä sen mukaan, kuinka suosittu leikkikenttä on ollut ja kuinka paljon leikkikentällä on yleensä ollut lapsia. Yhdellä ohjaajalla voi olla ohjattavanaan viisi yli 3 –vuotiasta lasta. Ongelmaksi on koitunut se, etteivät ohjaajat eivätkä asiakkaatkaan koskaan voi tietää, kuinka paljon lapsia on tietyssä päivänä tulossa tietylle leikkikentälle. Tästä seuraa se, etteivät välttämättä kaikki halukkaat lapset pääse leikkikentälle mukaan ohjattuun toimintaan ja pettymys voi olla todella suuri. Samalla vanhemmat eivät voi luottaa leikkikenttien ohjatun toiminnan tukevan kodin kasvatusta silloin, kun perheellä olisi satunnaista tarvetta saada turvallinen paikka, johon viedä lapsensa esimerkiksi oman lääkärisikäynnin ajaksi. Tämän ongelman vuoksi avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä haluaa kehittää ajanvarausmallin leikkikentille ja näin kehittää parkkitoimintaa suuntaan, jossa se palvelee ja tukee perheitä kasvatustyössä entistä paremmin. Aluksi ajanvarausjärjestelmä tulisi käyttöön yhdellä leikkikentällä, jossa sen käytännön toimivuutta testattaisiin.

Projektin tavoitteina on selvittää, tukeeko avoin varhaiskasvatustoiminta perheiden arkea riittävästi ja onko toiminnan ylläpitäminen taloudellinen ratkaisu, miten avointa varhaiskasvatustoimintaa voidaan kehittää vielä toimivammaksi ja taloudellisemmaksi sekä miten kansalaisen ääni saadaan kuuluviin ja näkymään käytännössä toiminnan kehittämistyön kautta. Opinnäytetyön tavoitteet kokonaisuudessaan (TAULUKKO 1. Opinnäytetyön tavoitteet) on avattu yksityiskohtaisemmin projektisuunnitelmassa (LIITE 2).

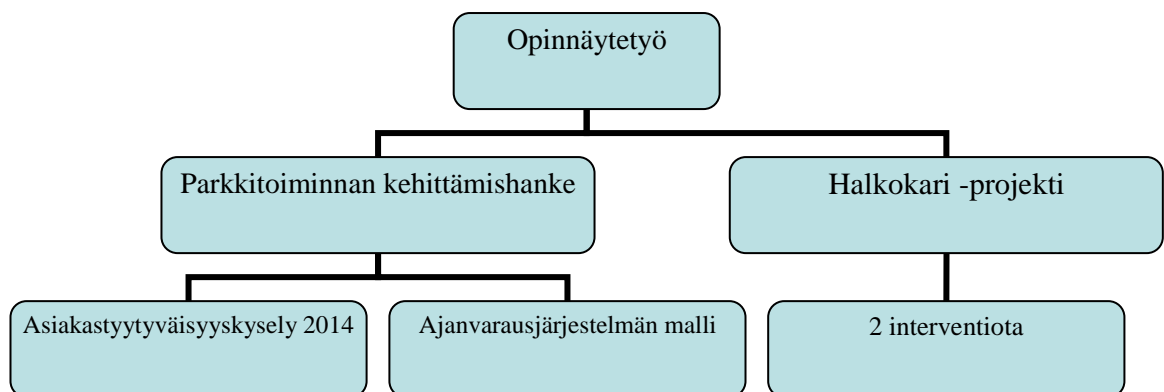
Halkokari -projektin tavoite on ilmentää osaamista projektiosaamisen lisäksi myös sosionomi (AMK) –opintojen varhaiskasvatuspätevyuden edellyttämässä suunnittelu- ja ohjaustaidoissa. Tavoitteet Halkokari -projektin interventioille (TAULUKKO 2. Halkokari –projektin tavoitteet) perustuvat sosionomin (AMK) kompetenssiosaamisen tavoitteisiin varhaiskasvatusosaamisen näkökulmasta ja ne on avattu projektisuunnitelmassa (LIITE 2).

Asiakastyytyväisyyden kartoittamiseen sekä kansalaisen äänen kuuluviin saattamiseen käytetään välineenä asiakastyytyväisyyskyselyä: Leikkikenttien asiakaskysely Kokkola 2014, joka on liitteenä projektisuunnitelmassa (LIITE 2). Kyselyn tuloksiin pohjaten halutaan pohtia mahdollisuuksia avoimen varhaiskasvatustoiminnan kehittämiseen Kokkolan kaupungin alueen leikkikentillä. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan kehittämisessä tehokkaammaksi ja taloudellisemmaksi pohditaan myös mahdollisuutta ottaa käyttöön ajanvarausjärjestelmä leikkikenttien ohjattua toimintaa varten muiden kaupunkien tapaan: Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän malli (LIITE 1), johon liittyy Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnan henkilötietolomake, joka on projektisuunnitelman liitteenä (LIITE 2).

2 OPINNÄYTETYÖ -PROJEKTIN SUUNNITTELU

Opinnäytetyöni projektiorganisaatio koostuu Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmästä sekä Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatustoiminnan leikkikenttätoiminnasta. Opinnäytetyöni kehittämishanke toteutetaan yhdessä Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän kanssa ja Halkokari –projekti yhdessä Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatustoiminnan leikkikenttätoiminnan henkilöstön kanssa. Opinnäytetyöni työelämäohjaajana toimii Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattori ja Centria ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden yksiköstä opinnäytetyötäni ohjaa opettaja.

Projekti käynnistyi saatuaani idean opinnäytetyölleni Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattorilta ja luvan osallistua kehittämishankkeeseen Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmältä. Opinnäytetyöni jakautuu KUVIO 1. mukaisesti kahteen osioon: parkkitoiminnan kehittämishankkeeseen yhteistyössä avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän kanssa sekä Halkokari –projektiin, jonka suunnittelin ja ohjasin itsenäisesti sosionomin (AMK) kompetenssien mukaisesti.

KUVIO 1. Opinnäytetyön sisältö

2.1 Kehittämishankkeen suunnittelu

Kehittämishanke käynnistyi keväällä 2014, jolloin sain ottaa osaa Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän kokouksiin, joita pidettiin yhteensä 3. Ensimmäinen pidettiin 14.11.2013, jossa kartoitettiin jo olemassa olevaa avointa varhaiskasvatustoimintaa sekä sovittiin kokoukseen osallistujille tehtävänannoista, joiden avulla muun muassa selvitettiin avoimen varhaiskasvatustoiminnan mahdollisuuksia kehittyä ja laajentaa toimintaansa. Tässä kokouksessa en vielä ollut mukana, koska pääsin projektiin mukaan keväällä 2014. Sain kuitenkin kokouksen pöytäkirjan itselleni luettavaksi. Seuraava kokous pidettiin 30.1.2014, jossa käytiin läpi tehtävänannot sekä millaista uutta tietoa kehittämistyön mahdollisuuksista oli saatu. Sovittiin, että minun opinnäytetyöni tehtävänä on kehittää avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttätoimintaan ajanvarauslomake sekä asiakastytyväisyyskysely, jonka toteuttaminen myös kuuluisi minulle. Viimeisin kokous pidettiin 25.3.2014, jossa arvioitiin minun opinnäytetyöni sisältöä ja edistymistä. Haasteena nousi esille tiukka aikataulu, jonka mukaan asiakastytyväisyyskysely tulisi tehdä pikimmiten.

2.2 Halkokari –projektin suunnittelu

Halkokari –projektin suunnittelun aloitin käymällä läpi sosionomin (AMK) kompetenssien sisältöä, jotka on avattu tarkemmin projektisuunnitelmassa (LIITE 2). Sosionomin (AMK) kompetensseihin ja niihin liittyvään varhaiskasvatusosaamiseen kuuluvat eettinen osaaminen, asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmän osaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämisosaaminen sekä johtamisosaaminen.

Halkokari –projekti pohjaa sekä sosionomin (AMK) kompetensseihin että varhaiskasvatuksen teoretietoon. Pehdyin varhaiskasvatuksen teoriaan niin leikin kuin kasvatuksen ja kehityksen tukemisen näkökulmasta sekä keräilin erilaisia leikki-ideoita. Interventioilla, joiden suunnitelmat löytyvät tarkemmin avattuna projektisuunnitelmasta (LIITE 2) oli aina tietty kaava, jonka mukaan toiminta eteni: ensin kokoonnuttiin piiriin ja käytiin jokaisen läsnäolijan nimi läpi jonkin leikin kautta, seuraavaksi oli vauhtileikkejä, joissa lapset saivat juosta ja hullutella ja tämä yleensä innosti mukaan ujoimmatkin osallistujat. Tämän jälkeen oli erilaisten kognitiivisten ja sosiaalisten taitojen sekä motoriikan ja tasapainon harjoitta-

misosio, johon kuului erilaisia leikin kautta tehtyjä harjoituksia. Lopuksi kokoontuimme yhteen piiriin, lapset saivat antaa vapaasti palautetta toiminnasta ja heille tarjoiitiin mehua. Tämän jälkeen leikkikentän ohjaaja antoi minulle jokaisesta interventiosta oman palautteensa.

3 PROJEKTIN LÄHTÖKOHDAT

Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä antoi minulle aikaisemman asiakastyytyväisyyskyselyn vuodelta 2012, johon perehdyin ja tein sen kysymysten avulla asiakastyytyväisyyskysely 2014 -mallin. Erilaisista haastattelumuodoista valitsin lomakehaastattelun eli strukturoidun haastattelun, jossa on Vilkan (2005) mukaan keskeistä se, että kyselyn muoto ja itse kysymykset päätetään harkiten jo ennalta valmiiksi. (Vilka 2005, 101). Haastattelulomakkeen loppuun lisäsin avoimia kysymyksiä, joita oli tarkoitus analysoida swot –analyysin keinoin.

Vuoden 2014 kyselyyn otin muutamia kysymyksiä aikaisemmasta kyselystä kuten Vastaa-ko parkkitoiminta teidän perheenne tilapäisen hoidon tarpeeseen ja Mikäli parkkitoimintaa ei järjestettäisi hakisitteko lapsellenne päivähoitopaikkaa -kysymykset. Vanhojen kysymysten ottaminen mukaan uuteen kyselyyn oli kiinnostavaa, jotta olisi mahdollista vertailla, onko parkkitoiminnan tilanne muuttunut kahdessa vuodessa ja millä tavalla. Uudet kysymykset käsittelivät muun muassa ajanvarausmallin kehittämistä ja mielipiteitä siitä sekä sitä, mitä kautta vastaajat ovat Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnasta alun perin kuulleet. Tähän liittyi kehittämistyöryhmän halu tietää, mitkä kanavat ovat onnistuneet levittämään tietoa ja onko tiedottamisen toteutuksessa kehitettävää. (Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2012.)

3.1 Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2012 yhteenveto

Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2012 -kyselyyn vastasi 39 parkkitoiminnan asiakasta ja kyselyssä oli 10 kysymystä. Kysymyksiä olivat muun muassa miten lapsenne viihtyy leikkikentällä, johon vastasi lähes puolet erinomaisesti, kolmasosa erittäin hyvin ja loput vastaajista joko hyvin tai kohtalaisesti. Kysymykseen miten leikkikentän toiminta on tukenut kodin kasvatustyötä vastasi 28% erinomaisesti, melkein puolet erittäin hyvin, 23% hyvin ja loput kohtalaisesti. Kysymykseen miten ohjaajat huomioivat leikkikentällä lapset ja perheet vastasi 44% erinomaisesti, 41% erittäin hyvin ja loput vastaajista joko hyvin tai kohtalaisesti. Kysymykseen vastaako parkkitoiminta teidän perheenne tilapäisen hoidon tarpeeseen vastasi 86% kyllä ja loput ei. Kysymykseen mikäli parkkitoimintaa ei järjestet-

täisi hakisitteko lapsellenne päivähoitopaikkaa vastasi 41% kyllä ja 59% ei. (Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2012.)

Vuoden 2012 kyselyssä oli myös mahdollisuus vapaaseen sanaan ja antaa palautetta. Päälimmäiseksi nousi jälleen kehitettävänä asiana se, ettei parkkitoiminnassa ole tilaa kaikille lapsille, vaan osa joudutaan käännättämään portilla takaisin kotiin. Useimmat vastaajat toivoivat ongelmaan ratkaisuksi kahta ohjaajaa jokaiselle leikkikentälle, mutta taloudellisesta näkökulmasta tämä on haastavaa. On päiviä, jolloin parkkitoimintaan eri Kokkolan leikkikentille olisi tulossa enemmän lapsia, kuin ohjaaja voi turvallisesti ottaa ohjattavakseen, mutta on myös päiviä, jolloin lapsia osallistuu toimintaan vain yksi tai kaksi. Tällöin ei ole taloudellisesti kannattavaa palkata jokaiselle leikkikentälle vakituisesti kahta ohjaajaa vaan yrittää mahdollisuuksien mukaan ennakoida tulevien päivien lapsimääriä ajanvarausjärjestelmän avulla ja keskittää kahden hoitajan vahvuus sellaiselle kentälle, jolle olisi tulossa paljon lapsia. (Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2012.)

Muita kehittämisen aiheita, jotka kyselyssä mainittiin, olivat leikkivälineet, jotka olivat vastaajien mielestä vanhanaikaisia ja rikkinäisiä sekä leikkikenttien mökit, jotka olivat muun muassa sotkettu graffitein. Erään vastaajan mukaan yhden leikkikentän mökki haisi homeelle. Kiitosta vastaajat antoivat parkkitoiminnasta ”leikkikenttien tädeille”, niin kuin moni ohjaajia nimitti vastauksissaan. Vastaajat kehuivat aidosti lapsia arvostavaa ja perhettä kunnioittavaa kohtaamista ja lapsen edun nimissä tapahtuvaa parkkitoimintaa ja näkivät parkkitoiminnan yhtenä tapana kohentaa Kokkolan kaupungin imagoa lapsiystävällisenä kaupunkina. (Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2012.)

3.2 Parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän mallin lähtökohdat

Kokkolan kaupungin parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän mallin pohjana on käytetty Ylöjärven kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen ajanvarausjärjestelmää ja henkilötietolomaketta. Suunnittelin ensin ajanvarausjärjestelmän mallin, joka olisi ollut mahdollista täyttää perhekohtaisesti esimerkiksi internetissä tai paperilomakkeella aina kuukaudeksi kerrallaan, mutta sen käytännön toteutus olisi ollut haastavaa. Tietotekniikan käyttäminen ei ole mahdollista leikkikentillä, joilla ei ole sähköä ja lomakkeen siirtämiseen Kokkolan kaupungin www –sivuille sekä lomakkeiden hallinnoimiseen sähköisesti tarvittaisiin lisää

resursseja. Lopulta ajanvarausjärjestelmän mallin toimintaidea muuttui radikaalisti projektisuunnitelman vastaavasta. Päädyimme avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän kanssa paperilomakkeeseen, joka on leikkikentän ohjaajalla mukana leikkikentällä ja johon voi varata paikat aina kuukaudeksi kerrallaan. Ajanvarausjärjestelmän mallin myötä vanhemmilla on mahdollisuus tuoda lapsensa parkkitoimintaan luottaen siihen, että lapselle on tilaa ja vanhempi voi tällä aikaa käydä esimerkiksi neuvolassa vauvan kanssa tai asioilla kaupungilla.

3.3 Opinnäytetyön keskeiset käsitteet

Projektin alkuvaiheessa oli tärkeää määritellä opinnäytetyön kannalta keskeisiä käsitteitä. Tämän lisäksi selvitän niiden suhdetta toisiinsa.

Avoin varhaiskasvatus tarkoittaa ohjattua ja valvottua toimintaa yli kolmevuotiaille lapsille ja sitä voivat hyödyntää lapsiperheet, jotka eivät käytä päivähoitopalveluja. Kokkolassa toimii viisi kaupungin leikkikenttää, jotka ovat avoinna arkisin klo 9-13. Leikkikenttätöiminta maksaa yhdeltä lapselta 2,30 euroa päivältä. Leikkikentillä järjestetään myös kerran kuukaudessa perhepäivä, jolloin perinteistä parkkitoimintaa ei ole vaan vanhemmat voivat tulla yhdessä lastensa kanssa leikkimään. Näin tarjotaan lapsille ja aikuisille mahdollisuus leikkiä yhdessä, tutustua toisiin perheisiin sekä tuodaan myös vaihtelua ja virkistystä arkeen. (Leikkikentät 2011.)

Halkokari –projekti on miniprojekti, joka kuuluu opinnäytetyöni kokonaisuuteen yhtenä osana. Se koostuu kahdesta interventiosta, jotka suunnittelin ja ohjasin sosionomin (AMK) kompetenssiosaamisen kehittämisen näkökulmasta Kokkolan kaupungin Halkokarin leikkikentällä kesällä 2014. Sekä interventioihin osallistuneet lapset että interventioita tarkkailut leikkikentän ohjaaja antoivat palautetta toiminnastani.

Kasvatuskumppanuus on Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määritelmän mukaan dialogista kasvatuskulttuuria, jonka keskiössä toimivat lapsi, huoltajat ja varhaiskasvatuksen ammattilaiset. Tärkeintä on kyky kuunnella lasta ja tavoitella lapsen etua ottamalla samalla huomioon huoltajien asiantuntijuus suhteessa lapseen. (Kasvatuskumppanuus –menetelmä rakentaa dialogista kasvatuskulttuuria 2014.)

Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän malli –käsitteellä tarkoitetaan tässä projektissa ajanvarausjärjestelmää, jonka kautta lapsiperheet voisivat jatkossa joko internetin kautta tai paperilomakkeella varata Kokkolan leikkikentiltä paikkoja lapsilleen ohjattuun toimintaan.

Leikkikenttä –projekti Kokkolassa on opinnäytetyöni kokonaisuuden nimi, joka kattaa sekä avoimen varhaiskasvatuksen palvelujen leikkikenttien parkkitoiminnan kehittämishankkeen että Halkokari –projektin.

Parkkitoiminnan kehittämishanke on avoimen varhaiskasvatuksen palvelujen leikkikenttien toimintaan kohdistuva kehittämishanke, joka on osa opinnäytetyötäni. Siihen kuuluvat sekä parkkitoiminnan asiakkaille tehty Kokkolan leikkikenttien asiakastyytyväisyyskysely 2014 että parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän mallin suunnittelu.

Varhaiskasvatuksen laadun arviointi ja kehittäminen on kirjattu Kokkolan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan keskeisenä asiana, joka vaatii jatkuvaa seuranta- ja arviointia. Arviointi perustuu asetettuihin tavoitteisiin ja arvoihin, joita ovat muun muassa ihmisarvo, tasa-arvo, turvallisuus, rehellisyys, lapsilähtöisyys sekä yksilöllisyys. (Kokkolan varhaiskasvatussuunnitelma 2010.) Laadun reflektiivinen kehittäminen Karilan ja Nummenmaan (2000) mukaan on toiminnasta oppimista, jossa niin tavoitteet kuin niihin tähtäävät keinotkin kehitetään yhdessä varhaiskasvatuksen kentällä toimivien ihmisten kesken. Laadun kehittämisprosessissa keskeistä on Karilan ja Nummenmaan mukaan muun muassa työssä oppiminen ja reflektointi. (Nummenmaa 2004, 81-88.)

Leikki on Mannerheimin lastenliiton (2006) www-sivujen mukaan jotain, mihin lapsi vapaaehtoisesti sitoutuu ja se on toimintana ennalta-arvaamatonta ja täynnä mielikuvitusta. Leikki ei ole niin sanotusti todellista elämää vaan tapahtuu leikisti, mutta saa alkunsa ja ideansa arjen tapahtumista. (Leikin merkitys lapselle 2006.) Voisi sanoa, että leikki on lapsen työtä ja sen kautta hän voi käsitellä todellista elämää, opetella ja kokea uusia asioita sekä harjoittaa motoriikkaa, sosiaalisia taitoja, kieltä, mielikuvitusta, luovuutta ja käsitellä sääntöjen ja roolien merkitystä. Leikistä on moneksi! Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen www –sivujen dian Oletteko vain leikkineet tänään? (2010) mukaan leikki on toimintaa, jossa lapsen sisäinen ja ulkoinen maailma kohtaavat monin eri tavoin. Leikki on jotain, jossa lapsi kohtaa asioita kuten vastuunotto, irrottelu ja mielikuvitus, itsehillintä ja luovuus,

suunnittelu ja keskittyminen, hieno ja karkea motoriikka, ongelmanratkaisu ja ristiriitojen selvittäminen, pettymys, ilo ja kommunikaatio sekä sukupuoliroolit ja normit. (Oletteko vain leikkineet tänään? –dia 2010.) Leikin pyörteissä lapsen on mahdollista harjoitella tulevaisuutta varten ja nauttia nykyhetkestä.

3.4 Kehittämishankkeen suunnitteluun liittyvää kirjallisuutta

Timo Airaksinen tutkimuksessaan *Oikeudet kotona: kotikasvatuksen filosofiaa* toteaa, ettei kasvatusvastuu ole ainoastaan vanhemmilla vaan koko yhteiskunnalla, jonka tulisi ottaa vastuuta lapsen kasvatuksessa. Varhaiskasvatusjärjestelmällä sekä koululla Airaksinen näkee olevan tehtävänä sopeuttaa lapsi yhteisöelämään ja yhteiskuntaan. (Airaksinen 1993, 126.) Airaksinen näkee, että sekä vanhemmilla että yhteiskunnalla on velvollisuus lasta kohtaan kasvattaa häntä. Kasvatuksen tulee olla lapsen etujen ja oikeuksien mukaista ja muun muassa turvata lapsen oikeus oppimiseen ja koskemattomuuteen. (Airaksinen 1993, 130-131.) Näin myös avoimella varhaiskasvatustoiminnalla on yhtenä tehtävänä antaa lapselle kokemuksia ryhmässä toimimisesta ja yhteisöelämästä sekä kasvattaa häntä lapsen etujen ja oikeuksien mukaisesti.

Kokkolan leikkikenttien parkkitoiminta suo lapsille, jotka eivät ole mukana päiväkotien varhaiskasvatustoiminnassa lisää mahdollisuuksia sosiaalisten suhteiden luomiseen ja kokemuksia samanikäisten kanssa toiminnasta. Murphy (2010) kirjoittaa lapsen kehityksessä tapahtuvan suuren harppauksen eteenpäin hänen opetellessaan toimimaan yhdessä muiden ikätoveriensä kanssa leikkikentällä. Lapsi haluaa kuulua porukkaan ja on yleensä mielellään lähtemässä yhteiseen toimintaan mukaan. Murphyn mukaan liikunta on lapselle paljon muutakin kuin urheilun harrastamista; se on sosiaalista toimintaa (Murphy 2010, 143.)

Edellä mainitsemieni hyötyjä avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta tukevat myös Koivulan (2010) tutkimus lasten yhteisöllisyydestä, joka perustuu vahvasti sosiokulttuuriselle teorialle ja hänen mukaansa toisilla ihmisillä on keskeinen merkitys esimerkiksi työkalujen käytön ja hallinnan oppimisessa. Tutkimuksessa nostetaan myös esille Wellsin ja Claxtonin (2002) teoria siitä, että yksilön toimiessa häntä kokeneempien kanssa yhteistyössä hän voi oppia heiltä uutta ja kehittyä. Tämän lisäksi tutkimuksessa esitellään näkökulma siitä, että oppiminen on yhteisöllinen prosessi, jossa on syytä pitää tärkeinä myös niitä tilanteita,

joita ei ole etukäteen suunniteltu oppimista ja kehittymistä tukeviksi tuokioiksi. Aivan tavalliset arjen tilanteet, joissa lapsi on vuorovaikutuksessa muiden kanssa, voivat olla yhteisöllisiä oppimisprosesseja (Koivula 2010, 14.)

Suhosen (2011) Vuorovaikutussuhteiden merkitys taaperoiden kehitykseen ja oppimiseen varhais(erityis)kasvatuksessa –tutkimuksessa hän esittelee Vygotskyn (1978) näkökulman, jonka mukaan lähikehityksen vyöhyke tarkoittaa vyöhykettä, johon lapsella on edellytyksiä yltää kokeneempien ja taitavampien lasten tai aikuisten avulla, mutta ei vielä yksinään. Lapsi voi jäädä ilman mahdollisuutta harjoitella toimintaa lähikehityksen vyöhykkeellään ja sitä kautta kehitys voi hidastua, ellei lapsi toimi vuorovaikutuksessa toisten lasten ja aikuisten kanssa. Tähän voi liittyä myös kokemus ryhmän ulkopuolelle jäämisestä, mikä voi tulevaisuudessa vaikeuttaa lapsen osallistumista ja sopeutumista erilaisten vertaisryhmien toimintaan. Samalla tutkimuksessa todetaan, että lapsen osallistumisella eri vertaisryhmiin ja varhaiskasvatustoimintaan voi olla positiivinen vaikutus lapsen kehittymiseen. (Suhonen 2011, 93-94.)

Sosiokulttuurisen teorian mukaan leikki on lapsen oppimiselle ja kehittymiselle ensiarvoisen tärkeää ja tarjoaa erilaisia tilanteita ja kokemuksia, joissa lapsi voi opetella muun muassa vastavuoroisuutta, kieltä ja puhetta luonnollisella tavalla. Lapsen tietoisuus omasta itsestä kehittyä ensin toisten antaman palautteen kautta ja ennen esimerkiksi päivähoiton aloittamista lapsen käsitys omasta itsestään perustuu lähinnä niihin kokemuksiin, joita hänellä on vanhemmistaan. Sosiaalisuus ja myöhemmin sosiaaliset taidot sekä käsitys itsestä suhteessa muihin alkaa kehittyä, kun lapsen elämään kävelevät päivähoiton tädit ja lapset. Pienillä lapsilla oppiminen tapahtuu pääosin tarkkailemalla muita ja sitten matkimalla muiden lasten ja aikuisten toimintaa oman leikin kautta. (Suhonen 2011, 95.)

Vaikka lapset näyttäisivätkin leikkivän ajoittain hyvin vaivattomasti keskenään ilman aikuisen läsnäoloa, on Suhosen mukaan tärkeää, että aikuinen on läsnä ja vuorovaikutuksessa lapsen kanssa leikki-tilanteissa. Tämä voi vaikuttaa positiivisesti siihen, miten hyvin lapsi itse sitoutuu leikkiin ja miten lasten välinen vuorovaikutus toimii. (Suhonen 2011, 101.) Kaikenlaisessa leikkitoiminnassa leikkiä aidosti arvostavan aikuisen ohjaus ja tuki leikille on ensiarvoisen tärkeää ja rohkaisee leikkijöitä etenemään leikissä mahdollisten solmukoh- tien yli ja saamaan leikistä enemmän itselleen. Leikki voi olla parhaimmillaan kokemus, joka vie lapsen ajantajun ja siinä sivussa auttaa jäsentämään todellisuutta esimerkiksi

kauppaleikin kautta. Leikin arvostus sekä sen ymmärtäminen, mitä aikuinen voi parhaimmillaan leikille tarjota ohjauksellaan ja tuellaan, tulee huomioida myös leikkikenttien parkkitoiminnassa mahdollisimman laadukkaana avoimen varhaiskasvatustoiminnan saavuttamiseksi.

3.5 Halkokari –projektin interventioihin liittyvää kirjallisuutta

Ohjatun toiminnan avulla halutaan lasten tutustuvan uusiin ihmisiin ja leikkeihin sekä näin rikastaa heidän elämäänsä. Ohjattu toiminta voi myös Pullin (2013) mukaan edistää oppimista, synnyttää me –henkeä ryhmässä ja auttaa lasta oman toimintansa ohjauksen harjoittelussa. Parhaimmillaan ohjattujen tuokioiden sato näkyy lapsissa, jotka leikkivät keskenään jo aikuisilta oppimiaan leikkejä ja kehittävät niitä uusiin suuntiin ryhmänä neuvotellen. (Pulli 2013, 14.)

Interventioiden suunnittelussa on kiinnitetty huomiota siihen, että liikuntaleikit tähtäävät erilaisten käsitteiden oppimiseen ja kertaamiseen kuten kehonosiin, väreihin sekä erilaisten sanallisten ohjeiden ymmärtämiseen ja niiden mukaan toimimiseen. Oman tekemisen sa-noittaminen vahvistaa kielellistä kehitystä. Pullin (2013) mukaan lapsilla on erinomainen mahdollisuus oppia suomea toisena kielenä tällaisissa liikuntatilanteissa. Kielen oppiminen liikuntaleikkien ohessa edellyttää ohjaajalta kärsivällisyyttä ja rohkaisua tilanteissa, joissa lapsi harjoittelee puheen tuottamista. Tämän lisäksi ohjaaja toimii esimerkkinä vastavuoroisesta keskustelusta korostamalla kysymisen ja vastaamisen vastavuoroisuutta sekä puheenvuorojen kunnioittamisesta; kenenkään päälle ei saa puhua vaan odotetaan omaa puheenvuoroa kärsivällisesti. (Pulli 2013, 14.) Omassa ohjauksessani kiinnitin erityistä huomiota siihen, miten muotoilin ohjeet, jotta ne olisivat mahdollisimman selkeät ja pyrin esittämään ne innostavasti, jotta lapset motivoituisivat entisestään toimintaan. Jaoin puheenvuoroja erityisesti interventioiden aloituksessa, jossa opeteltiin osallistujien nimiä ja lope-tuksessa, jossa lapset antoivat minulle omalla vuorollaan palautetta.

Motoriikan ja kielellisen kehityksen lisäksi interventiot ja kokonaisuudessaan leikkikenttien parkkitoiminta voivat edistää lapsen osallisuuden tunnetta. Pullin (2013) mukaan osallisuus tarkoittaa tunnetta siitä, että kuuluu ryhmään ja on sen tasavertainen jäsen, jolla on mahdollisuus vaikuttaa ryhmän toimintaan. Osallisuus voi näkyä interventioissa ja parkki-

toiminnassa esimerkiksi siten, että lapset saavat itse keksiä, mitä ja miten haluavat tehdä ja kaikki pääsevät mukaan toimintaan. (Pulli 2013, 15.) Lapsilähtöisyys, jossa toiminnan sisältö lähtee lapsesta itsestään on laadukkaan varhaiskasvatuksen kulmakiviä.

Hakkaraisen ja Brédikytén (2013) mukaan monissa kulttuureissa leikki nähdään oppimisen vastakohtana, toimintana, jolla ei ole tavoitetta eikä tulosta. He kuitenkin nostavat esiin näkökulman, jonka mukaan tutkimukset puhuvat leikin puolesta oppimistilanteissa. Leikin kautta voisikin siis oppia ja harjoitella uusia asioita lapsille luontaisella ja mielekkäällä tavalla. Leikki havainnollistaa asioita käytännön tasolle ja voi auttaa sisäistämään asioita eri tavalla kuin esimerkiksi opettajajohtoisessa opetuksessa. (Hakkarainen & Brédikyté 2013, 43.)

Hakkaraisen ja Brédikytén (2013) mukaan aikuisen tuki leikin kehittämisessä ja ohjaamisessa on hyvin tärkeää. Aikuisen vaativa tehtävä on ”lukea” tilannetta niin, että hän osaa päätellä, milloin hänen ohjaustaan tarvitaan leikin aloittamisessa tai sen jatkamisessa ja ongelmatilanteiden ratkaisemisessa leikin jatkumisen takaamiseksi. Tämän lisäksi aikuisen on tärkeää huomata, milloin lasten leikki on parhaimmillaan ja suojella sitä tarpeettomalta keskeytykseltä. Jos leikki tulee keskeyttää, aikuinen voi muistuttaa lapsia myöhemmin siitä, mihin leikki jäi ja ohjata sen jatkumiseen. (Hakkarainen & Brédikyté 2013, 109-113).

Hakkarainen ja Brédikyté (2013) ovat tutkimuksessaan tuoneet esille aikaisempaa tutkimustietoaan, jonka mukaan Hakkarainen ja Brédikyté (2008) ovat jakaneet leikki-iän kolmeen vaiheeseen, joissa aikuisen toiminta ja tuki määräytyy eri tavalla. 2-3 vuotiaalle lapselle aikuisen ohjaus on leikissä tärkeää ja aikuisen tulee tukea leikin jatkuvuutta. Kun lapsi jo osaa leikin perusteet, voi aikuinen olla jopa tiellä leikin kehityksessä jatkuvasti ottaessaan siihen osaa jollain tapaa. Tällöin aikuisen rooli on olla vain läsnä taatakseen turvallisen leikkiympäristön ja rohkaistakseen lapsia jatkamaan leikkiä. Aikuisen ohjausta voidaan tarvita esimerkiksi mielenkiintoisen juonen keksimiseen leikkiä varten tai leikkivälineiden keksimisessä. Kolmannessa vaiheessa eli noin viisivuotiaasta ylöspäin lapsi tarvitsee aikuisen apua leikkiin pääasiassa leikin moraalisten kysymysten, symboliikan sekä juonen kanssa. (Hakkarainen & Brédikyté 2013, 7.)

Haapsalon (2013) mukaan kasvatustyössä keskeistä on perheiden osallisuus ja kasvatuskumppanuus. Ohjaajan ammatillisuus ja vanhemman aito kohtaaminen ovat kasvatus-

kumppanuuden perusteita. Kasvatuskumppanuus näkyy muun muassa niissä hetkissä, kun vanhempi tuo ja hakee lastaan kerhotoiminnasta ja Haapsalon mukaan nämä ovat juuri niitä hetkiä, joissa ohjaaja voi kertoa lapsen päivästä, rohkaista vanhempaa puhumaan ja tuomaan esiin lapseen liittyviä asioita. Vanhemmalle voi olla tärkeää tuntea saavansa tukea ja että on joku, joka kuuntelee hetken ja kysyy perheen arjen kuulumisia. Näihin keskusteluihin lapsi on hyvä ottaa mukaan, eikä puhua kuin lapsi ei olisi läsnä, jotta hänelle voi tulla tunne osallisuudesta. Haapsalo kokoaa vielä kasvatuskumppanuuden tarkoittamaan paljon muutakin kuin lyhyitä tapaamisia kerhopäivien aikana. Se on lapsen edun huomiointia ja kasvatuskumppanuuden edistämistä ja kehittämistä koko toimintakauden ajan. (Haapsalo 2013, 144-145.) Kasvatuskumppanuuden ydin on hyvä huomioida myös avoimen varhaiskasvatuksen toiminnassa, jossa aivan yhtä lailla parkkitoiminnan palveluita käyttävät perheet voivat kokea leikkikentän ohjaajien tuen tärkeäksi. Vaikkapa kuulumisten kysyminen ja perheen aito kohtaaminen tuovat kokemusta yhteisöllisyydestä ja tunteen, ettei joudu pärjäämään yksin.

3.6 Avoimeen varhaiskasvatukseen liittyviä aikaisempia tutkimuksia

Lautiaisen ja Vainikkan (2014) opinnäytetyössä Avoin päiväkotiperheiden valintana kartoitettiin avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa Lappeenrannassa ja sen tärkeyttä yhtenä tukitoimena lapsiperheiden arjessa. Avoin varhaiskasvatustoiminta koettiin tärkeänä muun muassa vanhempien vertaistuen lähteenä ja toimintana, jonka kautta lasten sosiaaliset taidot kehittyvät. Toiminta sai kehuja myös siitä, että se oli monipuolista, maksutonta ja toi vaihtelua arkeen. (Lautiainen & Vainikka 2014.) Opinnäytetyön tulokset ovat yhteneviä oman opinnäytetyöni tulosten kanssa siitä, miten tärkeäksi avoin varhaiskasvatustoiminta koetaan perheen tukimuotona ja lapsen sosiaalisten taitojen kehittymisen kannalta sekä siitä yksinkertaisesta syystä, että se tuo vaihtelua ja piristystä niin vanhempien kuin lastenkin arkeen. Lappeenrannan avoimen varhaiskasvatuksen palvelut olivat opinnäytetyön mukaan maksuttomia, joka on mielestäni hieno asia. Tämä takaa omalta osaltaan sen, että ne ovat matalan kynnyksen palveluita ja kaikilla taloudellisesta tilanteesta riippumatta on mahdollisuus osallistua toimintaan niin usein, kuin omalle perheelle on tarpeen ja mahdollista.

Pohjoisahon (2011) opinnäytetyössä Vanhemmille omaa aikaa ja lapsille sosiaalisia kontakteja –Vanhempien ja ohjaajien ajatuksia Maijalan kerhon toiminnasta käsitteli työntekijöiden ja vanhempien kokemuksia Maijalan kerhon toiminnasta ja käsitteli perheiden avoimen varhaiskasvatuspalveluiden käyttöä. Tuloksien mukaan avoimen varhaiskasvatuksen palvelut tarjosivat vanhempien mielestä heille tärkeän hengähdystauon ja omaa aikaa sekä sosiaalisia suhteita ja monipuolista toimintaa lapsille. (Pohjoisaho 2011.) Omassa opinnäytetyössäni nousi esiin myös se, että avoimen varhaiskasvatuksen palvelut tarjosivat vanhemmille mahdollisuuden esimerkiksi asioiden hoitamiselle kaupungilla sillä aikaa, kun lapset olivat mukana parkkitoiminnassa. Tämä koettiin sekä vanhempia että lapsia hyvin tukevaksi toiminnaksi.

4 PROJEKTIN TOTEUTUS

Projektin käytännön toteutus alkoi, kun sain tutkimusluvan Kokkolan kaupungin varhaiskasvatuksen palvelujohtajalta 6. kesäkuuta 2014. Tämä vaihe sisälsi asiakastytyväisyyskyselyn toteuttamisen ja analysoinnin, ajanvarausjärjestelmän mallin lopullisen version suunnittelun sekä Halkokari –projektin interventioiden toteutuksen.

4.1 Avoimen varhaiskasvatuksen parkkitoiminnan kehittämishanke

Aikataulu asiakastytyväisyyskyselyn toteuttamiseksi oli tiukka, joten tiedote asiakastytyväisyyskyselystä lähetettiin leikkikenttien esimiehille 23. toukokuuta lähetettäväksi edelleen leikkikentille. Kokkola on kaksikielinen kaupunki ja kysely oli tarkoitus tehdä myös ruotsiksi, mutta kyselylle ei saatu kaupungin puolesta kääntäjää. Kysely syötettiin webropol –palveluun pelkästään suomenkielisenä ja avattiin Kokkolan kaupungin www –sivuilla jo 26. toukokuuta, se oli auki kolme viikkoa ja suljettiin 13. kesäkuuta. Tämä erosi aikaisemmasta suunnitelmasta, jolloin kyselyn oli tarkoitus olla auki vain kaksi viikkoa. Lopulta kyselyn aukioloajassa päädyttiin kolmeen viikkoon, jotta mahdollisimman moni ehtisi siihen vastata.

Kyselyyn vastasi 6 ihmistä. Tämä oli merkittävästi vähemmän kuin aikaisemmassa kyselyssä jolloin vastaajia oli 39. Kysely ja sen vastaukset ovat kuitenkin osa kehittämishanketta, koska avoimen varhaiskasvatuksen palvelut ovat niitä käyttäviä perheitä varten ja heidän mielipiteensä niiden nykyisestä tilasta ja kehittämisen tarpeista ovat keskeisiä. Jokainen vastaus on tärkeä mielipiteen ilmaus ja voi osaltaan nostaa esiin parkkitoiminnan niin korjauksen tarpeessa olevia epäkohtia kuin myös positiivisia puolia ja vahvuuksia.

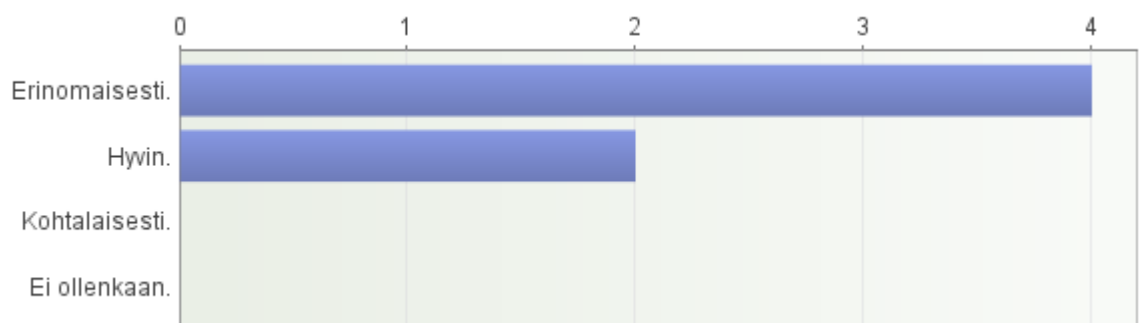
Webropol –ohjelma teki kyselyn vastauksista automaattisesti pylväsdiagrammeja ja yhteenvetoja. Aloitin vastausten läpikäymisen lukemalla ensin kaikkien vastaajien lomakkeet yksitellen ja yhteenvetona. Tämän jälkeen vertailin vuoden 2014 kyselyn vastauksia vuoden 2012 vastauksiin niiltä osin, kuin kysymykset olivat yhteneviä. Lisäksi vertailin ja pohdin kyselyjen lopussa olleen vapaan palautteen –osion sisältöjä keskenään ja tein swot –analyysin vuoden 2014 kyselyn avointen kysymysten vastauksista.

4.2 Kokkolan leikkikenttien asiakastytyväisyyskysely 2014

Kyselyssä oli yhteensä 12 kysymystä, joista suljettuja kysymyksiä olivat ensimmäiset seitsemän ja loput viisi olivat avoimia kysymyksiä, joihin sai vastata omin sanoin. Kysymyksiin 9 ja 12 vastanneiden määrä oli alle kuusi, kaikkiin muihin kyselyn kysymyksiin oli jokainen vastaaja vastannut. Seuraavassa esittelen jokaisen kyselyyn osallistuneen jokaisen vastauksen jättämättä mitään pois.

Kyselyn ensimmäiseen kysymykseen, jossa tiedusteltiin minkä ikäisiä perheen lapset ovat, ikähaitari oli 10 kuukauden ikäisestä 17 -vuotiaaseen. Vastanneiden lapsista neljä oli vielä liian nuoria osallistumaan parkkitoimintaan ilman vanhempiaan eli alle 3 -vuotta. Seuraavassa kysymyksessä pyydettiin valitsemaan leikkikenttä/leikkikentät, joita perhe käyttää useimmiten. Kolme valitsi Hakalahden leikkikentän, yksi Kirkonmäen leikkikentän, kaksi Koivuhaan leikkikentän ja yksi Rytimäen leikkikentän. Vastanneista kukaan ei käynyt Halkokarin leikkikentällä ja yksi vastanneista oli valinnut kaksi leikkikenttää, joita heidän perheensä käyttää useimmiten.

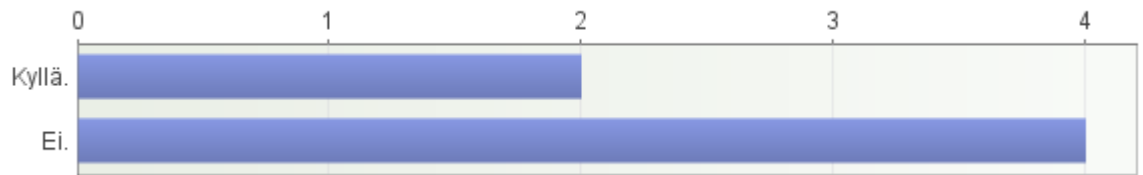
Kolmannessa kysymyksessä pyydettiin arvioimaan miten leikkikentän ohjattu toiminta on tukenut kodin kasvatustyötä ja KUVIO 2. mukaisesti vastausvaihtoehdot olivat erinomaisesti, hyvin, kohtalaisesti tai ei ollenkaan. Neljä vastanneista valitsi vastausvaihtoehdon erinomaisesti ja 2 vastausvaihtoehdon hyvin.

KUVIO 2. Miten leikkikentän ohjattu toiminta on tukenut kodin kasvatustyötä?

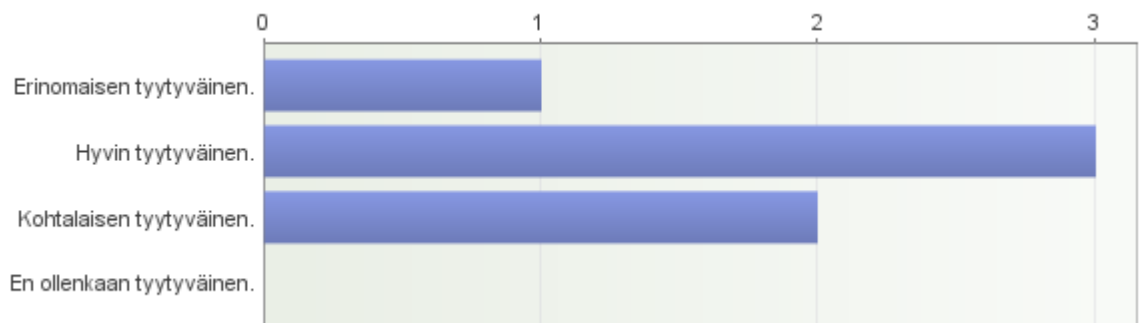
Kysymykseen Miten leikkikentän ohjattu toiminta vastaa perheenne tilapäisen hoidon tarpeeseen vastausvaihtoehdot olivat erinomaisesti, hyvin, kohtalaisesti tai ei ollenkaan. Kol-

me vastaajista oli vastannut erinomaisesti ja kolme hyvin. Viidenteen kysymykseen Miten leikkikentän ohjatun toiminnan aika riittää perheenne tarpeisiin vastausvaihtoehdot olivat erinomaisesti, hyvin, kohtalaisesti tai ei ollenkaan ja kaikki vastasivat hyvin. Kysymykseen Mikäli ohjattua leikkikenttätoimintaa ei järjestettäisi, hakisitteko lapsellenne päivähoitopaikkaa, KUVION 3. mukaisesti kaksi vastasi kyllä ja neljä ei hakisi päivähoitopaikkaa.

KUVIO 3. Mikäli ohjattua leikkikenttätoimintaa ei järjestettäisi, hakisitteko lapsellenne päivähoitopaikkaa?

Seitsemänteen kysymykseen Kuinka tyytyväisiä olette leikkikentän tiedottamiseen toiminnastaan, vastausvaihtoehdot olivat erinomaisen tyytyväinen, hyvin tyytyväinen, kohtalaisen tyytyväinen tai en ollenkaan tyytyväinen. KUVIO 4. mukaisesti yksi vastanneista valitsi erinomaisen tyytyväinen -vastausvaihtoehdon, 3 vastasi hyvin tyytyväinen ja kaksi kohtalaisen tyytyväinen.

KUVIO 4. Kuinka tyytyväisiä olette leikkikentän tiedottamiseen toiminnastaan?

Kahdeksanteen kysymykseen Mitä kautta saitte tietoa Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttätoiminnasta (Kokkolan kaupungin www –sivut, neuvola, joku muu) vastaajat saivat kirjoittaa omin sanoin.

Puskaradio.

Neuvolan kautta aikoinaan.

Ystävältä.

Kävimme puistossa aikaisemmin.

Tutuilta.

Leikkikentältä ja kaupungin www –sivuilta.

Yhdeksäs kysymys Mitä mieltä olette perhepäivistä, oli avoin kysymys, johon vastaajat saivat vastata omin sanoin. Vastaajia oli viisi ja vastaukset olivat hyvin erilaisia. Yksi vastaajista ei nähnyt perhepäiviä kovinkaan tärkeinä:

En ole juurikaan käynyt perhepäivänä puistossa. Mielestäni sen voisi jättää pois ja muuttaa tavalliseksi hoitopäiväksi.

Kaksi vastaajista oli tyytyväisiä toimintaan tällä hetkellä:

Ihan riittävästi.

Ok, ihan mukavia.

Kahden vastaajan mielestä perhepäivät taas ovat tärkeä osa parkkitoimintaa:

Ihanaa vaihtelua arkeen ja yhteistä tekemistä!!

Olen käynyt lasten kanssa perhepäivissä kohta 7 vuotta. Perhepäivä on todella mukava tapahtuma, jossa lapset saavat leikkiseuraa ja aikuiset juttuseuraa.

Kymmenennessä kysymyksessä tiedusteltiin Millaista toimintaa toivoisitte leikkikentille tulevaisuudessa järjestettävän. Viisi kuudesta vastanneesta oli tyytyväisiä nykytilanteeseen:

Olen tyytyväinen tämän hetkiseen toimintaan: retket ja askartelut ovat lapsen mieleen.

En osaa sanoa. Lapset viihtyvät, se riittää.

Toiminta hyvää.

Toivon, että niin parkkitoiminta kuin perhepäivätkin jatkuvat.

Perheen yhteistä leikkiä ja aikaa entiseen malliin.

Yksi vastanneista löysi kehittämisidean toiminnalle:

Pieniä retkiä lähiympäristöön, pieni rahallinen panostus vanhemmilta tarvittaessa.

Yhdestoista kysymys käsitteli ajanvarausjärjestelmää parkkitoiminnassa: Joissakin kaupungeissa on käytössä leikkitoiminnan varausjärjestelmä, jonka kautta perhe voi varata paikkoja leikkikentälle ohjattuun toimintaan. Mitä mieltä olette mahdollisesta varausjärjestelmän käyttöönotosta Kokkolassa? Kysymys oli avoin ja kaikki vastaajat vastasivat siihen omin sanoin. Neljä vastaajista kannatti varausjärjestelmän kokeilua.

Ihan hyvä idea, varsinkin Koivuhaassa, kun lapsia olisi joinakin päivinä tulossa enemmän kun on paikkoja. Ikävä käännästä lapset portilta pois. Toisaalta voisi käydä niin, että vain tietyt ehtisivät varata paikan ajoissa, ja joillakin lapsilla ei olisi mahdollisuutta päästä juuri koskaan. Jos ei esimerkiksi ole jatkuvaa pääsyä internetiin.

Mielestäni varausjärjestelmää voisi ainakin kokeilla. Vanhemmat voisivat paremmin suunnitella ajankäyttöään, kun tietäisivät milloin lapsi varmasti mahduttaa parkkiin.

Todella tarpeellinen! Lapsikin ihmettelee, kun välillä voi jäädä hoitoon ja välillä joudutaankin palaamaan kotiin kun ei mahdu. Ohjaajatkin voisivat suunnitella päivää paremmin.

Jos puistossa on KAKSI hoitajaa, ei varausjärjestelmää tarvitse! Jos puistossa on vain YKSI hoitaja niin silloin voisi olla hyvä että varataan etukäteen tietyt päivät milloin kukin haluaa tuoda lapsensa tai on tarve puistohoitoon. ☺ Näin välttyttäisiin ikäviin käännöksiin, kun parkkiin ei mahdukkaan lapsi, joka on jo innolla menossa puistoon.

Kaksi vastaajista koki varausjärjestelmän käyttöönottoon tai parkkitoimintaan yleensä liittyvän negatiivisia puolia.

Se sitoo liikaa.

Se voisi olla hyvä, mutta kuulin, että leikkikenttämaksuja ollaan nostamassa 100%:lla. Tämä tieto tyrmistyttää. Eli on vain otettava harvoin lapselle leikkikenttäpäiviä. Varausjärjestelmää ei tarvita, koska leikkikentät lopettavat Kokkolassa toiminnan, kun lapsia ei tule parkkiin.

Viimeisessä kysymyslomakkeen kohdassa oli mahdollisuus halutessaan antaa vapaasti palautetta, kehittämideoita ja perustella aikaisempia vastauksiaan. Kolme vastaajista oli vastannut.

Ohjaajat ... Koivuhaan parkista ja ... Hakalahden parkista ovat oikeita kultakimpaleita! Lapsen voi ilomielin jättää hoitoon joka päivä. Parkkitoiminta tuo ainakin Koivuhaassa perheet yhteen ja kaikilla on mukavaa kun parkkiin kerääntyy perhepäivähoitajatkin. Parkkitoiminta on kaupungin sydän. <3

Koivuhaan leikkipuistoon ... takaisin ... kaveriksi. Silloin kaikilla lapsilla mahdollisuus tulla parkkiin eikä käännetyksiä tulisi!!! ... ikävöiden! Puisto toiminta on tärkeä ja iso asia perheille Kokkolassa!!! Kiitos ja pidetään tätä tärkeänä järjestysmuotona!!!

Olen tosiaan järkyttynyt jos huhut leikkikenttämaksujen nostosta pitävät paikkaansa. Ei kenellekään kotona useampaa lasta hoitavalla ole varaa tuoda kuin harvoin lasta hoitoon. Itse olen tuonut lapsia hoitoon että voivat leikkiä samanikäisten ystävien kanssa ja olen voinut hoitaa pienemmän kanssa asioita. Olen ollut todellakin tyytyväinen tähän kotiäitejä tukevaan palveluun. Toivon että tällaisia tukimuotoja ei kalliilla maksuilla tuhottaisi. Jo supistukset leikkikenttäohjaajien määrässä on vaikeuttanut toimintaa kun tarvetta ohjattuun leikkikenttätöimintaan on ollut lapsi ei olekaan mahtunut puistoon.

4.3 SWOT –analyysi avoimien kysymysten vastauksista

Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2014 –kyselyn kysymykset 8-12 ovat avoimia kysymyksiä, joihin vastaajat saivat vastata vapaasti omin sanoin. Analysoin näitä vastauksia tekemällä niistä SWOT –analyysin TAULUKKO 1. SWOT –analyysi avoimien kysymysten vastauksista mukaisesti. Opetushallituksen www –sivujen mukaan SWOT on lyhenne englannin sanoista Strengths (vahvuudet), Weaknesses (heikkoudet) Opportunities (mahdollisuudet) ja Threats (uhat). Näistä vahvuudet ja heikkoudet ovat sisäisiä tekijöitä, mahdollisuudet ja uhat taas ulkoisia tekijöitä. SWOT –analyysin käyttö tutkimusaineistoa käsiteltäessä ja analysoitaessa on muistettava, että se on hyvin subjektiivinen näkemys tutkittavasta asiasta ja painottaa erityisesti sen tekijän eli tutkijan omaa näkemystä aiheesta. (SWOT-analyysi.)

TAULUKKO 1. SWOT –analyysi avoimien kysymysten vastauksista

<p>Vahvuudet</p> <p>Parkkitoiminnan tiedotus toteutuu monien eri kanavien kautta ja ihmiset jakavat siitä tietoa toisilleen. Perhepäivät koettiin monessa perheessä rikkaudeksi. Suuri osa vastanneista oli tyytyväinen tämän hetkiseen toimintaan. Yksittäiset parkkitoiminnan ohjaajat nimettiin palautteissa ja he saivat työstään paljon kiitosta.</p>	<p>Heikkoudet</p> <p>Vain yksi mainitsi kaupungin www –sivut ja yksi neuvolan kanavaksi, jota kautta on saanut tietoa parkkitoiminnasta. Parkkitoiminnan lapsimäärä on usein täynnä eivätkä kaikki halukkaat lapset mahdu mukaan. Vanhemmat eivät voi varmuudella luottaa, että lapsi mahtuisi parkkitoimintaan mukaan silloin, kun perheellä olisi hoitopaikalle tarvetta. Supistukset ohjaajien määrässä joillakin kentillä.</p>
<p>Mahdollisuudet</p> <p>Vanhemmilta tarvittaessa pieni rahallinen tuki toiminnalle, joka voisi mahdollistaa esimerkiksi pienet retket. Parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto, joka voisi tukea perheiden arkea paremmin.</p>	<p>Uhat</p> <p>Parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto voi vaikeuttaa joidenkin perheiden mahdollisuuksia saada lapsensa toimintaan mukaan. Parkkitoiminnan käyttömaksun nouseminen.</p>

4.4 Ajanvarausmallin suunnittelu

Ajanvarausmallin ensimmäisen version suunnittelin jo keväällä 2014 Ylöjärven kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen palvelujen ajanvarausmallin mukaan. (Ylöjärven kaupungin sopimus avoimen varhaiskasvatuksen palveluista ja maksuista 2013.) Malli ei kuitenkaan voisi toimia käytännössä, koska Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen kehittämishankkeeseen ei ole varattu kaupungin budjetista varoja, jolloin ei ole mahdollista luoda tarvittavaa ajanvarauslomaketta Kokkolan kaupungin www –sivuille eikä varata tarvittavaa työvoimaa sen hallinnoimiseen ja päivittämiseen. Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä ehdotti, että ajanvarausmalli olisi ensin paperilomake. Parkkitoiminnan ohjaajat kuljettaisivat lomaketta mukanaan ja hallinnoisivat itse kukin ohjaamansa leikkikentän parkkitoiminnan lapsiryhmien kokoa ja varaustilannetta. Tätä varten suunnittelin uuden lomakkeen, joka olisi voimassa aina yhden kuukauden, ja josta pystyisi heti yhdellä silmäyksellä näkemään sen kuukauden varaustilanteen. Paikan parkkitoimintaa varten pystyy

aina varaamaan oman perheen tarpeen mukaan, oli se sitten vaikkapa joka maanantai tai vain yhden päivän kuukaudessa.

4.5 Halkokari –projektin toteutus

Halkokari –projekti on osa opinnäytetyötäni ja sosiaalialan kompetenssien ja varhaiskasvatusosaamisen ohjaustaitojen näyttö. Centria ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden yksikön opinnäytetyöohjaajani hyväksyttyä tutkimussuunnitelmani otin yhteyttä Halkokarin leikkikentän ohjaajaan ja sovin tutustumiskäynnin 15. toukokuuta. Kävin leikkikentällä kerran tutustumassa ympäristöön, joka muutti käytännön syistä jonkin verran alkuperäisiä suunnitelmia leikkien ja toimintojen suhteen. Silti perusajatus aloituksen, vauhtileikkien, motoriikan ym. taitojen harjoituksen ja lopun rauhoittumispiirin suhteen pitivät molempien interventioiden ajan. Interventiot olivat 19. ja 23. toukokuuta.

5 PROJEKTIN ARVIOINTI

Opinnäytetyötä ja sen etenemistä arvioitiin ensimmäisen kerran kokouksessa 25.3.2014 ja arviointia pyydettiin kaikilta kehittämistyöryhmän jäseniltä. Kiitosta opinnäytetyö sai liitteenä olevista kyselyistä, ajanvarausmallista sekä ajanvarausmallin henkilötietolomakkeesta. Kritiikkiä sen sijaan tuli etenkin tiukasta aikataulusta. Seuraavaksi avaan Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2014 –kyselyyn tulleita vastauksia ja arvioin opinnäytetyötäni.

Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2014 –kyselyyn vastasi odotettua vähemmän perheitä, sain yhteensä kuusi vastausta. Uskon yhtenä syynä olleen tiukan aikataulun, jolloin kyselyn mainostaminen jäi vähiin ja tämä on voinut vaikuttaa siihen, ettei kysely löytänyt vastaajia. Myös se, että kysely oli avoinna kesäaikaan, saattoi vaikuttaa vastaajien määrään. Sopivampi aika kyselylle olisi voinut olla joko keväällä tai syksyllä, jolloin parkkitoiminta saattaa olla aktiivisempaa eivätkä asiakkaat ole mahdollisesti kesälomalla. Aikaisempi, vuoden 2012 asiakastytyväisyyskysely tehtiin myös webropol –ohjelman kautta ja julkaistiin Kokkolan kaupungin www –sivuilla, joten kyselyn julkaisutapa tuskin vaikutti vastaajien määrään.

Vilkan (2005) mukaan tutkimusaineiston kokoa ei kuitenkaan määrittele määrä vaan aineiston laatu on avainasemassa. Opinnäytetyöni aineiston keräämisen tavoite ei ole saada mahdollisimman montaa vastausta asiakastytyväisyyskyselyyn vaan sen tarkoitus on auttaa ymmärtämään käsiteltävää asiaa. Se ei tavoittele yleistyksien tekemistä aiheesta vaan Vilkan (2005) mukaan tavoite on rutiinien ja toimintamallien kyseenalaistaminen ja tilanteen selvittäminen niin, että siitä on mahdollisuus vetää uudenlaisia johtopäätöksiä ja ajatella asiaa uudesta näkökulmasta. Tähän voi pienempikin aineiston määrä riittää, kunhan se on laadukasta. (Vilka 2005.) Vaikka asiakastytyväisyyskyselyyn vastanneiden määrä oli huomattavasti aiempaan kyselyyn vastanneiden määrää pienempi, sen suoma aineisto oli sisällöltään laadukasta tietoa leikkikenttien parkkitoiminnan käyttäjien mielipiteistä ja ajatuksista. Näiden mielipiteiden ottaminen vakavasti ja niiden hyödyntäminen tulevaisuudessa muun muassa ajanvarausjärjestelmän käyttöönottamista suunniteltaessa on ensiarvoisen tärkeää, jotta avoimen varhaiskasvatuksen parkkitoiminnan kehitys kulkee suuntaan, jossa se huomioi käyttäjien tarpeet ja toiveet.

Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2014 vastausten perusteella yhteenvetona voisi sanoa, että vastaajat ovat hyvin tyytyväisiä parkkitoiminnan suomaan tukeen kodin kasvatus-työlle. Kaksi vastanneista olisi valmis hakemaan lapselleen päivähoitopaikkaa, jos avoimen varhaiskasvatuksen parkkitoiminta lopetettaisiin. Voidaan siis todeta, että parkkitoiminta on erittäin tärkeä toiminto Kokkolan kaupungissa.

Tietoa parkkitoiminnasta vastaajat olivat saaneet hyvin eri tavoin sekä tuttujen kautta että leikkikentältä. Vain yksi mainitsi Kokkolan kaupungin www –sivut ja yksi neuvolan. Nämä informaatiokanavat voidaan nähdä erityisesti ulkopaikkakunnalta muuttaneelle perheelle keskeisimpinä keinoina saada tietoa kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen toiminnasta ja niitä voisi tulevaisuudessa tuoda paremmin esiin esimerkiksi tiedottamalla neuvolakäynnin aikana parkkitoiminnasta.

Viisi kuudesta vastaajasta piti varausjärjestelmän kokeilua hyvänä ideana ja he näkivät sen mahdollisuutena sekä vanhemmille että parkkitoiminnan ohjaajille suunnitella päivän kulua paremmin, kun vanhemmat tietäisivät että lapselle olisi paikka varmasti varattuna leikkikentältä ja ohjaajat tietäisivät, kuinka paljon lapsia olisi tiettyinä päivinä tulossa parkkiin ja pystyisivät suunnittelemaan toimintaa sen pohjalta.

Vapaan palautteen kohdassa vastanneita oli kolme ja he kiittivät hyvästä hoidosta ja painottivat, kuinka tärkeää parkkitoiminta perheille on. Yksi vastanneista nosti esille huolensa huhusta, jonka mukaan parkkitoiminnan maksut olisivat nousemassa ja toivoi, ettei toiminnan suosiota vaikeutettaisi entisestään nostamalla maksuja. Hänen mukaansa parkkitoiminta on kärsinyt jo tarpeeksi siitä, että ohjaajia on vähennetty. Haastattelin parkkimaksujen mahdolliseen nousuun liittyvästä huhusta Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän jäseniä, jotka vakuuttivat, ettei parkkimaksujen nostamisesta ole ollut mitään puhetta eikä tämä niin ollen ole ajankohtainen huolenaihe.

Vuoden 2014 kyselyn vastauksia verratessa vuoden 2012 vastauksiin voidaan todeta, että parkkitoiminnan toteutukseen ollaan laajasti tyytyväisiä. Neljä vuoden 2014 vastaajista vastasi leikkikentän ohjatun toiminnan tukeneen kodin kasvatustyötä erinomaisesti kun taas 2012 niin vastasi 28%. Toiseksi parhaan vaihtoehdon valitsivat kaksi 2014 kyselyyn vastanneista ja 2012 kyselyyn vastanneista 41%. Kysymykseen vastaako parkkitoiminta teidän perheenne tilapäisen hoidon tarpeeseen vastasi 2012 kyselyyn vastanneista suurin

osa kyllä ja 14% ei kun 2014 kyselyyn vastanneista kolme eli puolet vastasi parkkitoiminnan vastaavan hoidon tarpeeseen erinomaisesti ja kolme hyvin. Kysymykseen mikäli parkkitoimintaa ei järjestettäisi hakisitteko lapsellenne päivähoitopaikkaa vastasi 2012 kyselyyn vastanneista 41% kyllä ja 59% ei kun 2014 kyselyyn vastanneista kyllä vastasi 2 ja ei 4. (Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2012.)

5.1 Arviointi kyselyn toteuttamisesta

Kehittämishankkeeseen osan ottaminen ja asiakastyytyväisyyskyselyn suunnitteleminen ja toteuttaminen ovat olleet todella mielenkiintoisia ja projekti on ollut opettavainen. Nyt muistellen melkein vuoden mittaista prosessia huomaan, kuinka tärkeää tarkan suunnitelman tekeminen on ja mitä asioita olisi pitänyt suunnitella vielä paremmin ja mistä asioista olisi pitänyt ottaa tarkemmin selvää. Tutkimussuunnitelman teko oli mielenkiintoista mutta haastavaa, jonka vuoksi tutkimusluvan saaminen kesti suunniteltua kauemmin. Kyselyn aikataulu petti ja vaikeutti suunnitelmassa pysymistä. Jos voisin tehdä kaiken uudelleen, aloittaisin kyselyn mainostamisen niin leikkikentillä kuin Kokkolan kaupungin www – sivuilla jo aikaisemmin ja panostaisin vielä enemmän siihen, että saisin kyselyn kaupungin www – sivuille hyvissä ajoin ennen kesälomien alkua. Tämä olisi voinut kasvattaa vastaajien määrää huomattavasti. Kyselyn kysymyksiin ja niiden muotoiluun olen tyytyväinen, niihin sain ohjausta työelämän ohjaajaltani, Kokkolan kaupungin varhaiskasvatuskoordinaattorilta.

Leikkikenttien ohjaajat näen tärkeänä tiedonlähteenä leikkikenttien kehittämisen suhteen ja projekti olisi hyötynyt heidän kokemuksiansa ja mielipiteidensä kartoittamisesta. Tätä varten olisi ollut hyvä teettää esimerkiksi erillinen kysely pelkästään leikkikenttien ohjaajille aivan aluksi, ennen asiakastyytyväisyyskyselyn tekoa. Tämä olisi voinut antaa uusia näkökulmia ja kysymyksiä kyselyä varten ja tuoda ohjaajien näkökulman mukaan siitä, minkä he kokevat keskeisenä avoimessa varhaiskasvatuksessa.

5.2 Arviointi ajanvarausmallin tekemisestä

Parkkitoiminnan ajanvarausmallin suunnittelua varten minun täytyi ensin tutustua itse avoimen varhaiskasvatuksen toimintaan ja sen haasteisiin Kokkolassa. Ensimmäinen versio ajanvarausjärjestelmästä oli suunniteltu joko www –sivuille tai vaihtoehtoisesti paperilomakkeella toteutettavaksi, joka jaettaisiin kaikille halukkaille parkkitoiminnan asiakkaille. Pian huomasin, että nämä suunnitelmat vaatisivat budjetointia ja työtunnit, jotka järjestelmän luominen ja hallinnoiminen veisivät, eivät olleet toteutettavissa. Seuraavaksi aloin suunnittelemaan mallia, joka olisi paperilomakkeella ja yksittäisen leikkikentän ohjaajan hallinnoima. Tämä tarkoitti sitä, että parkkitoiminnan asiakkaiden tulisi joko varata lapselleen paikka puhelimitse ohjaajalta parkin ollessa avoinna tai tulla paikan päälle leikkikentälle varaamaan listalta paikkaa. Tulevaisuudessa olisi hienoa, jos parkkitoiminnan ajanvaraus voisi kehittyä niin pitkälle, että se toimisi Kokkolan kaupungin www –sivujen kautta ja parkkitoiminnalla voisi olla vaikkapa oma Facebook –sivu, jonka kautta tiedotteet ja kyselyt olisi nopeaa saada kaikkien sosiaalista mediaa käyttävien ulottuville. Paperiversio ajanvarausjärjestelmästä tosin tarjoaa tasa-arvoisen tilaisuuden kaikille varata paikkoja parkkitoimintaan, eikä sulje ulkopuolelle niitä, joilla ei ole mahdollista säännöllisesti käyttää internetiä. Tämän lisäksi tulee taata mahdollisuus saada ajankohtaista tietoa avoimesta varhaiskasvatuksesta ja leikkikenttien parkkitoiminnasta, vaikka ei käyttäisi sosiaalista mediaa, joten tiedotteiden ja mainonnan tulisi löytää tiensä asiakkaiden ulottuville esimerkiksi neuvolan kautta.

5.3 Halkokari –projektin arviointi

Halkokari -projektin haasteena oli lapsiryhmän vaihtelevuus interventioden välillä sekä ohjauskertojen vähyys, jolloin turvallista luottamussuhdetta ohjaajaan ei välttämättä ehdi syntyä. Interventioden lapsiryhmiä ei voi etukäteen määritellä vaan interventiot ohjataan sovittuna päivänä niille lapsille, jotka parkkitoimintaan juuri sinä päivänä sattuvat osallistumaan. Tämän vuoksi interventiot eivät voineet liittyä tiiviisti toisiinsa toiminnan juonen kannalta vaan niiden oli tärkeää olla itsenäisiä, jotta lapsi, joka ei välttämättä osallistunut ensimmäiseen interventioon, pystyisi ongelmitta osallistumaan seuraavaan. Tämä vaikutti myös tavoitteiden määräytymiseen. Interventioden vähyys selittyy sillä, että kyseessä oli miniprojekti ohjaustaitojen näyttöä varten, joka sisältyy suurempaan kokonaisuuteen eli

opinnäytetyöhön. Toiminnallisten interventioiden tavoitteet (TAULUKKO 2. Halkokari – projektin tavoitteet) on kirjattu yksityiskohtaisemmin projektisuunnitelmaan (LIITE 2).

Halkokari –projektin alkuvalmistelut vaativat sosionomin (AMK) kompetensseihin tutustumista, jotka on avattu projektisuunnitelmassa laajemmin (LIITE 2.) ja niiden pohjalta laadittujen tavoitteiden tekemistä. Seuraavaksi tutustuin leikin teoriaan ja sen tavoitteisiin sekä suunnittelin interventiot kaavan mukaan, jossa ensimmäisenä ja viimeisenä olisi aina kokoontuminen yhteen ikään kuin selkeäksi toiminnan aloitukseksi ja lopetukseksi. Ensimmäisellä kerralla intervention lopetus oli hajanainen eikä niin selkeä, kuin olin suunnitellut. Uskon, että tähän vaikutti sekä uusi ympäristö, uudet ihmiset että oma jännitykseni. Lasten palautteet interventioista keräsin kummankin toimintahetken jälkeen kerääntyesämme yhteen piiriin. Kommentit koskivat pääasiassa yksittäisiä leikkejä, nimettiin mukavimpia ja tylsimpiä leikkejä, mitä oli aamupäivän aikana leikitty. Pääosin palaute oli positiivista ja lapset olivat molemmilla kerroilla innostuneesti mukana. Molemmissa interventioissa lapsiryhmässä oli kuitenkin jäsen, jota en saanut innostettua leikkiin mukaan. Luulen, että tähän vaikutti osaltaan se, että olin vieras ihminen ja kaikki olemme yksilöitä, jotkut meistä tarvitsevat enemmän aikaa sopeutua uuteen tilanteeseen ja ihmisiin, ennen kuin rohkaistumme osallistumaan itse. Näen kuitenkin tärkeänä, että ohjaamaani toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista, eikä ketään pakoteta osallistumaan.

Ensimmäisestä interventiosta sain Halkokarin leikkikentän ohjaajalta palautteena muistutuksen siitä, että leikkihetki on aina hyvä aloittaa helpolla aktiviteetilla ja edetä siitä haastavampaan. Minua myös rohkaistiin muuntelemaan ja soveltamaan suunnitelmaani tilanteen voidessa hetkessäkin muuttua paljon. Nämä ovat keskeisiä asioita suunnitellessa toimintaa lapsille. Sain myös palautetta siitä, että ohjelma oli monipuolinen ja positiivisella tunnelmalla toteutettu sekä olin itse helposti lähestyttävä ja sain luotua hyvän suhteen lapsiin.

Seuraava interventio sujui jo varmemmalla otteella enkä jännittänyt tilannetta liikaa. Silloin pystyin ehkä paremmin soveltamaan valmista suunnitelmaa muuttuvan tilanteen mukaan. Uskon, että kokemuksen ja tietotaidon karttuessa pystyn ohjaamaan lapsiryhmää varmemmin ja ottaen huomioon ryhmän jäsenet yksilöinä ja tukien heitä. Leikkikentän ohjaajan palaute oli positiivista ja varmisti omaa kokemustani siitä, että interventio sujui

hyvin ottaen huomioon sen, että olin osalle lapsista täysin vieras ja jotkut olivat nähneet minut vasta kerran.

Minulle annetussa palautteessa ohjaaja vielä mainitsi oman mielipiteensä siitä, että vapaata leikkiä lasten arjessa tulisi korostaa entisestään ja omassa ohjauksessani voisin ottaa tämän huomioon esimerkiksi siinä, ettei lasten ohjauksessa keskeistä olisi opettaa heille esimerkiksi jonossa odottamista vaan keskittyä vapaan leikin tukemiseen. Tätä jäin pohtimaan ja olen samaa mieltä siinä, että vapaa leikki on hyvin tärkeää lapselle. Leikin kautta opetellaan muun muassa sosiaalisia taitoja sekä arjen erilaisia rooleja ja tehtäviä. Yleisesti leikin teoriaa olen käsitellyt laajemmin kappaleessa 3.5 Halkokari –projektiin liittyvää kirjallisuutta ja tähän saamaani nimenomaiseen palautteeseen palaan kappaleessa 6 Pohdinta.

5.4 Sosionomin kompetenssien arviointi varhaiskasvatusosaamisen näkökulmasta

Sosionomin eettiseen osaamiseen liittyen koen, että opinnäytetyössäni nousee vahvana esille näkökulma siitä, että olen pyrkinyt tuomaan lapsen ja perheen tarpeita näkyviksi ja sen kautta kehittämään parkkitoimintaa suuntaan, jossa se palvelisi asiakkaitaan paremmin ja lapsilähtöisemmin. Parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto voisi vähentää tilanteita, joissa lapsi joutuu pettymään ja kääntymään leikkikentän portilla takaisin kotiin parkin lapsiryhmän ollessa jo täysilukuinen.

Asiakastyön osaamiseen liittyen koen, että olen saanut kokemusta toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista, mutta suurimman oppimiselämyksen olen kokenut lapsilähtöisyys –käsitteen sisäistämässä sekä sen käytäntöön soveltamisessa. Tämän projektin jälkeen näen lapsilähtöisyyden aivan uudessa valossa.

Palvelujärjestelmän osaamisessa keskeisenä projektissani on näkynyt lapsi- ja perhetyön palveluiden muutostarpeen kartoittamisen ja kehittämisen erityisesti avoimen varhaiskasvatuksen näkökulmasta. Projektin kuluessa myös moniammatillinen ja verkostomainen työtapa on tullut tutummaksi.

Kriittisen ja osallistavan yhteiskuntaosaamisen kompetenssista nousee erityisesti perheiden kuulluksi tulemisen ja heidän mielipiteidensä esilletuomisen tukeminen asiakastyytyväi-

syyskyselyn kautta ja omalta osaltaan myös lapsen kuulluksi tuleminen interventioiden kautta. Näiden tavoitteiden täyttämisen myötä projektissani pyrin myös tukemaan yhteisöllisyyden ja osallisuuden tunnetta ihmisissä, koska koen heidän mielipiteensä ja ideansa merkittäviksi ja haluan viedä niitä eteenpäin kehittämishankkeen kautta.

Tutkimuksellisen kehittämisosaamisen kompetenssin osalta koen erityisesti varhaiskasvatuksen menetelmien ja käytäntöjen arvioinnin ja kehittämisen vahvistuneen ja olevani osa varhaiskasvatuksen alueellista kehitystyötä.

Sosionomin johtamisosaamisen kompetenssin mukaisesti itseni johtaminen on kehittynyt ja vahvistunut projektityöskentelyn myötä erityisesti, koska olen ollut yksin vastuussa opinäytetyöni saattamisesta alusta loppuun. Toki olen saanut paljon tukea ja konsultaatiota projektissa, mutta prosessin työstäminen ja eteenpäin vieminen on lopulta ollut minun vastuullani. Tämä työ on antanut minulle itsevarmuutta ja paljon uutta ammatillista näkökulmaa, joka tulee teorian ja käytännön kokemusten kasvaessa ja niiden reflektion kautta.

5.5 Projektisuunnitelman aikataulun sekä kustannusarvion arviointi

Alkuperäisen, projektisuunnitelmassa olleen opinnäytetyön aikataulu petti, koska minulla oli haasteita saada projektisuunnitelma hyväksytyä ja saada tutkimuslupa ajoissa. Tämä vaikutti niin asiakastytyväisyyskyselyn julkaisuun kuin interventioidenkin aikatauluun. Uskon, että suurin vaikutus tiukalla aikataululla oli kyselyn vastaajien määrään, joka oli todella pieni. Toisaalta, jos olisin tiedottanut asiasta laajemmin ja pidemmällä aikavälillä, vastaajien määrä olisi saattanut kasvaa. Alkuperäinen projektibudjettini oli nolla euroa, mutta interventioiden sisällön muuttuessa tutustumiskäynnin jälkeen ostin noin viiden euron arvosta saippuakuplien tekovälineitä lasten käyttöön Halkokarin leikkikentällä.

6 POHDINTA

Tärkeimpänä oppimiskokemuksena pidän sitä, kuinka tämän prosessin jälkeen arvostan suunnitelman tekoa enemmän ja ymmärrän nyt, millä tavoin tehtynä suunnitelmasta on eniten hyötyä. Keskeisimpänä suunnitelman teossa pidän taustatutkimuksen tekoa aiheesta ja sekä vahvuuksien että haasteiden kartoittamista. Aikataulun teossa pidän tärkeänä sitä, että kykenee arvioimaan projektin toteutukselle riittävästi aikaa, arvioi mahdollisia haasteita ja viivästyksiä prosessin kulussa ja pohtii valmiiksi, miten viivästyneen aikataulun saa kiinni tehostamalla työskentelyä jollain muulla saralla tai korjaamalla menetettyä aikaa ennakoimalla ja tekemällä etukäteen valmiiksi niin paljon kuin mahdollista.

Kuten jo kappaleessa 5.3 Halkokari –projektin arviointi otin esille saamani palautteen leikkikentän ohjaajalta siitä, että toiminnassani minun voisi olla hyvä korostaa vapaata leikkiä enemmän. Vapaan leikin lisäksi koen kuitenkin, että erilaisilla sääntöleikeillä, kuten esimerkiksi leikeissä peili tai väri, joissa molemmissa on sääntöjä, jotka leikkijöiden tulee ymmärtää ja noudattaa voidakseen osallistua leikkiin muiden kanssa on ehdottomasti oma tarkoituksensa ja paikkansa niin ammattilaisten suunnittelemassa ja ohjaamassa varhaiskasvatustoiminnassa kuin myös tavallisissa pihaleikeissä kotona. Sääntöjen opettelu ja noudattaminen leikin varjolla tarjoaa lapselle mahdollisuuden harjoittaa niitä taitoja, joita hän varmasti tulee tarvitsemaan tulevaisuudessa. Sääntöjen noudattaminen kuten miten seisotaan jonossa tai millä tavalla leikitään hippaa kuuluvat jo päiväkotien ja peruskoulun arkeen eikä vain aikuisuuteen ja siksi minusta on tärkeää antaa lapsille myös tällaisia kokemuksia vapaan leikin lisäksi.

Hakkaraisen ja Brédikytén (2013) mukaan vapaa leikki on erityisesti pohjoismaissa hyvin arvostetussa asemassa. He kuitenkin painottavat sitä, ettei vapaa leikki välttämättä ole aina laadukasta. Hakkarainen ja Brédikyté (2013) tuovat esille tutkimuksessaan El'konin (1989) näkökulman, jonka mukaan laadukkaassa leikissä yhteisleikkiin osallistuvien lasten lukumäärä kasvaa, satunnaisista leikkiryhmistä tulee pysyviä, leikistä kehittyy juonellinen ja pitkäkestoinen, jota voi jatkaa myöhemmin, lasten omasta elämästä kertovat leikit muuttuvat yleisiksi leikeiksi ja arkielämää kuvaavista juonenkäännteistä siirrytään mielikuvitusta vaativiin juoniin. Hakkaraisen ja Brédikytén (2013) mukaan vapaa leikki edellyttää aikuis-

sen ohjaamaa ja tukemaa leikkiä, jossa opittua voivat lapset soveltaa vapaassa leikissä, sen ollakseen laadukasta. (Hakkarainen & Brédikyté 2013, 32-34.)

Leikkikentän ohjaajan palautteesta jäin vielä pohtimaan, olisiko se voinut tarkoittaa sitä, että oman toimintani tulisi vielä enemmän painottua lapsilähtöisyyteen eikä niinkään aikuisen suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaan. Tämä näkökulma avasi silmäni sille, mitä on todellinen lapsilähtöisyys varhaiskasvatuksessa: toimintaa, jonka idea tulee lapsilta, jota lapset itse suunnittelevat ja kehittävät sekä toteuttavat. Lapsilähtöisen toiminnan ohjaaminen ryhmälle, jonka kokoonpano muuttui näinkin paljon vain kahden intervention aikana, oli kuitenkin hyvin haasteellista. Yritin toteuttaa lapsilähtöisyyttä etenkin siinä, miten lapset saivat vaikuttaa siihen, leikitäänkö jotain leikkiä vielä uudelleen vai siirrytäänkö seuraavaan ja siinä, miten lasten kertomat asiat ohjailivat keskustelua uusiin suuntiin esimerkiksi palautteen annossa ja juttelimme niistä leikeistä, mitkä lapset nostivat itse esille.

Tulevaisuudessa avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa voisi kehittää siirtämällä tiedotuksen ja varausjärjestelmän toiminnon myös internetiin. Tämän lisäksi tiedotuksen tulee kuitenkin toteutua myös esimerkiksi neuvolan kautta ollakseen tasa-arvoista ja kaikki huomioivaa, koska kaikilla perheillä ei välttämättä ole mahdollisuutta internetin käyttöön. Parkkitoiminnan tiedottamista voisi myös kehittää neuvolan asiakaskunnalle yhtenä tukitoimenpiteenä perheen kasvatustyölle. Parkkitoimintaa kehittämällä ja mainostamalla sille voitaisiin saada vielä suurempi asiakaskunta ja tiivis yhteisö rakennettua toiminnan ympärille. Tiivis yhteisö ja sen tuoma yhteisöllisyyden tunne voisi toimia myös syrjäytymisen ehkäisykeinona ja viestinä vanhemmille, että tukea arkeen on saatavilla.

Toisaalta jäin pohtimaan, onko avoin varhaiskasvatustoiminta enää matalan kynnyksen palvelu, jos sitä varten tulee olla mahdollisuus käyttää internetiä tai käydä varta vasten leikkikentällä parkkitoiminnan ohjaajan ollessa paikalla ja varata paikka parkkitoiminnasta. Selvästi varausjärjestelmän käyttöönotto tukisi monia perheitä mahdollistamalla varman hoitopaikan silloin, kun perhe olisi jo ennakkoon varannut paikan mutta onko perheitä, jotka jäisivät tämän palvelun ulkopuolelle varausjärjestelmän käyttöönoton jälkeen? Parkkitoiminnalle on vuosien saatossa kertynyt uskollinen asiakaskunta, joka arvostaa palvelun olemassaoloa ja varmasti jatkaa sen käyttöä tulevaisuudessakin, mutta voisi olla hyvä tulevaisuudessa huomioida avoimen varhaiskasvatuksen suomat palvelut vielä enemmän en-

naltaehkäisevänä toimintana ja tuoda se näyttävämmiin esiin esimerkiksi neuvolakäynnin yhteydessä.

Avoimen varhaiskasvatuksen toiminta ja tavoite on ehdottomasti tukea perheitä heidän kasvatustyössään ja tätä kautta auttaa yhteisöllisyyden ja kasvatuskumppanuuden kehittämistä Kokkolan perheiden ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten välille. Tässä toiminnassa on kuitenkin otettava huomioon kaupungin budjetti ja varallisuus sekä sen taloudellisuuden ja tehokkuuden vaatimus kaikelle toiminnalle. Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän haasteena on saada sekä oman toimintansa tavoite että taloudellisuus niin sanotusti kulkemaan käsi kädessä. Tällöin toiminta on budjetin rajoissa mahdollisimman tehokkaasti suunniteltua ja ohjattua ja perheet saavat siitä itselleen eniten tukea ja lisävoimaa arkeen.

LÄHTEET

Airaksinen, T. 1993. Oikeudet kotona: kotikasvatuksen filosofiaa. Suomalaista varhaiskasvatustutkimusta, tutkittua ja tärkeäksi havaittua varhaiskasvatuksessa. Toim. Ojala, M. 125-133. Helsinki: Lastensuojelun keskusliitto.

Hakkarainen, P. & Brédikyté, M. 2013. Kehittävän leikkipedagogiikan perusteet. Majavesi: Kogni.

Haapsalo, T. 2013. Kasvatuskumppanuus. Tää olis keskellä – Lapsi seurakunnan varhaiskasvatuksessa. Toim. Haapsalo, T. Johansson, E. Saarinen, S. 144-145. Helsinki: Lasten Keskus.

Kasvatuskumppanuus –menetelmä rakentaa dialogista kasvatuskulttuuria. 2014. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppaniti-fi/tyon/menetelmat/kasvatuskumppanuus. Luettu 13.9.2014.

Koivula, M. 2010. Lasten yhteisöllisyys ja yhteisöllinen oppiminen päiväkodissa, Jyväskylä: Jyväskylä Yliopisto.

Kokkolan leikkikenttien asiakaskysely 2012

Kokkolan varhaiskasvatussuunnitelma. 2010. Www-dokumentti. Saatavissa: [file:///C:/Users/Rahko/Downloads/kokkola_vasu_2010%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Rahko/Downloads/kokkola_vasu_2010%20(1).pdf). Luettu 28.9.2014.

Lautiainen, T. & Vainikka, T. 2014. Avoin päiväkotiperheiden valintana. Opinnäytetyö. Saimaan ammattikorkeakoulu, sosiaalialan koulutusohjelma. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/78313/Taimi_Lautiainen_ ja_Titta_Vainikka.pdf?sequence=1. Luettu 28.9.2014.

Leikkikentät. 2011. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.kokkola.fi/opetus_ ja_koulutus/paivahoito/leikkikentat/fi_FI/leikkikentat/. Luettu 1.3.2014

Leikin merkitys lapselle. 2003-2006. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.mll.fi/vanhempainnetti/lasten_leikit/leikin_merkitys_lapselle/. Luettu 28.9.2014.

Murphy, A. P. 2010. Lastenleikkiä. Helsinki: Schildt.

Nummenmaa, A. 2004. Varhaiskasvatuksen laatu ja sen kehittäminen – yhteistä työtä ja jaettuja merkityksiä. Varhaiskasvatuksen laatu on osaamista ja vuorovaikutusta. Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja ohjauksen kehittämishankkeen julkaisu. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=28707&name=DLFE-3644.pdf. Toim. Ruokolainen, R. & Alila, K. 81-88. Luettu 28.9.2014.

Oletteko vain leikkineet tänään? –dia. 2010. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/4a9be893-fd97-4ad5-8aab-f9eb2d4a95b3>. Luettu 28.9.2014.

Pohjoisaho, E. 2011. Vanhemmille omaa aikaa ja lapsille sosiaalisia kontakteja -Vanhempien ja ohjaajien ajatuksia Maijalan kerhon toiminnasta. Opinnäytetyö. Seinäjoen ammattikorkeakoulu, sosiaalialan koulutusohjelma. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/28759/Pohjoisaho_Elina.pdf?sequence=1. Luettu 28.9.2014.

Poimi parhaat leikkivinkit! 2006. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.mll.fi/vanhempainnetti/lasten_leikit/. Luettu 10.3.2014

Pulli, E. 2013. Lupa liikkua – liikuntaleikkejä ja tuokioita varhaiskasvatukseen. Helsinki: Lasten Keskus.

SWOT –analyysi. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/laadunhallinnan_tuki/wbl-toi/menetelmia_ja_tyovalineita/swot-analyysi. Luettu 13.9.2014.

Valtioneuvoston periaatepäätös varhaiskasvatuksen valtakunnallista linjauksista. 2003. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://pre20031103.stm.fi/suomi/pao/varhais2/julkaisu0209.htm>. Luettu 1.3.2014

Vilka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.

Ylöjärven kaupungin sopimus avoimen varhaiskasvatuksen palveluista ja maksuista. 2013. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.ylojarvi.fi/site/assets/files/9199/sopimus_avoimen_varhaiskasvatuksen_palveluista_ja_maksuista_2_3.pdf. Luettu 25.8.2014.

LIITTEET

LIITE 1/1

KOKKOLAN AVOIMEN VARHAISKASVATUKSEN LEIKKIKENTTIEN PARKKITOIMINNAN AJANVARAUSMALLI

Lapselle voi varata kuukaudeksi (1 kk) kerrallaan paikan leikkikenttien parkkitoimintaan. Maksu on 2,3 e/lapsi/parkkikerta. Ota huomioon paikkoja varatessasi parkkitoiminnan lomapäivät, kerran kuukaudessa järjestettävä perhepäivä ja pakkasraja -15 C. Kuukausittaisen parkkikertojen määrä voi vaihdella kuukauden pituudesta ja parkkitoiminnan toiminta-ajoista johtuen.

Jos olette varannut paikan parkkitoimintaan, eikä lapsen ole mahdollista osallistua esimerkiksi sairastumisen vuoksi, käyttämättömästä parkkikerrasta veloitetaan puolet eli 1,20 e. Voit myös perua varatun paikan ottamalla yhteyttä kyseisen leikkikentän parkkitoiminnan ohjaajaan parkin aukioloaikoina, kuitenkin viimeistään edellisenä päivänä.

Parkkitoiminnan tilapäiskäyttäjä voi tiedustella vapaita paikkoja leikkikentiltä.

vko _____ kuukausi _____ /2014
Leikkikenttä _____

LIITE 1/2

vko	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
36	1. 2. 3. 4. 5.				
37	1. 2. 3. 4. 5.				
38	1. 2. 3. 4. 5.				
39	1. 2. 3. 4. 5.				
40	1. 2. 3. 4. 5.		Lokakuu		

Tiina Rahko

LEIKKIKENTTÄ –PROJEKTI KOKKOLASSA

**Projektisuunnitelma
CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kesäkuu 2014**

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	LIITE 2/3
2 PROJEKTIN KUVAUS JA TAVOITTEET	LIITE 2/4
2.1 Leikkikenttätoiminta Kokkolassa	LIITE 2/4
2.2 Termien määrittely	LIITE 2/5
2.3 Projektin tavoitteet: tulos-, toiminnalliset ja oppimis-/prosessitavoitteet	LIITE 2/6
2.4 Tulosten määrittely ja laatu	LIITE 2/8
2.5 Projektissa huomioon otettavat standardit, tekijänoikeudet sekä eettisyys	LIITE 2/8
3 PROJEKTIORGANISAATIO	LIITE 2/10
4 TOTEUTUSSUUNNITELMA	LIITE 2/11
4.1 Halkokari -projektin tausta ja tavoite	LIITE 2/11
4.2 Kohderyhmän määrittely	LIITE 2/13
4.3 Sosionomin (AMK) kompetenssit	LIITE 2/13
4.4 Sosionomin (AMK) kompetenssien pohjalta suunnitellut interventiot	LIITE 2/15
4.5 Interventioiden arvioinnin suunnitelma	LIITE 2/18
5 PROJEKTIBUDJETTI	LIITE 2/19
6 OHJAUSSUUNNITELMA	LIITE 2/20
6.1 Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän kokoukset	LIITE 2/20
6.2 Projektin raportointi sekä laadunvarmistus	LIITE 2/20
7 KIRJALLISUUS	LIITE 2/22
LÄHTEET	LIITE 2/24
KUVIOT	
KUVIO 1. Opinnäytetyön sisältö	LIITE 2/4
TAULUKOT	
TAULUKKO 1. Opinnäytetyön tavoitteet	LIITE 2/7
TAULUKKO 2. Halkokari –projektin tavoitteet	LIITE 2/12
LIITTEET	

1 JOHDANTO

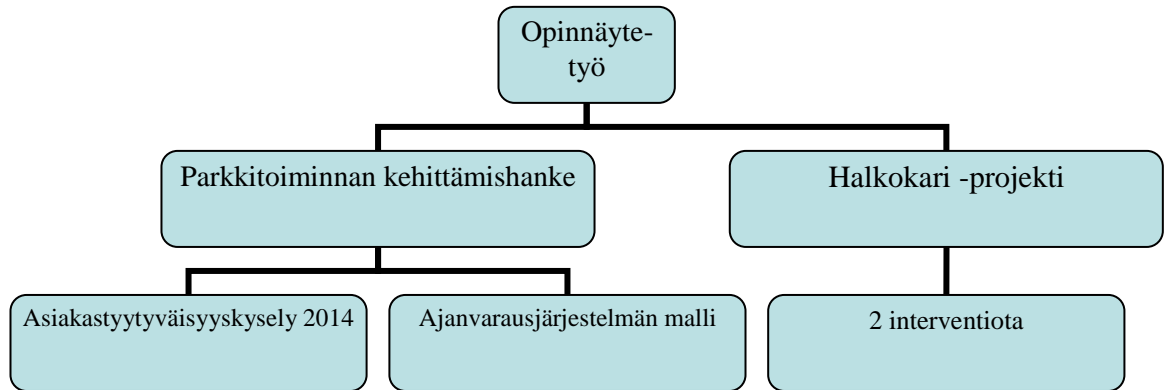
Sain Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattorilta ehdotuksen osallistua Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän toimintaan sekä heidän meneillään olevaan kehittämishankkeeseensa, joka koski erityisesti Kokkolan kaupungin viittä eri leikkikenttää ohjattuine parkkitoimintoineen.

Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmälle ajankohtaista kehittämishankkeen puitteissa oli erityisesti ajanvarausmallin kehittäminen leikkikentille. Tämän lisäksi haluttiin teettää parkkitoiminnasta asiakastytyväisyyskysely lapsiperheille, jotka käyttävät avoimen varhaiskasvatuksen palveluja Kokkolassa.

Kehittämishankkeen tavoitteita asetin sekä avoimen varhaiskasvatustoiminnan asiakkaiden näkökulmasta, avoimen varhaiskasvatustoiminnan kehittämistyöryhmän, Kokkolan kaupungin sekä oman sosionomi (AMK) -opintojeni näkökulmasta (TAULUKKO 1. Opinnäytetyön tavoitteet). Kehittämishankkeen lisäksi suunnittelen ja ohjaan pienohjausprojektin Kokkolan kaupungin Halkokarin leikkikentällä toukokuussa 2014. Pienohjausprojektille asetin tavoitteita sekä Halkokarin leikkikentän lapsiryhmän että sosionomi (AMK) -opintojeni näkökulmasta (TAULUKKO 2. Halkokari –projektin tavoitteet).

Kuvaan opinnäytetyötäni vaiheittain niin kehittämishankkeen kuin pienohjausprojektin osalta prosessina. Arvioin niitä tavoitteiden toteutumisen sekä oman pohdinnan kautta. Samalla pohdin oman ammatillisuuteni kasvua ja kehittymistä sosionomin (AMK) kompetenssien toteutumisen kautta.

2 PROJEKTIN KUVAUS JA TAVOITTEET

KUVIO 1. Opinnäytetyön sisältö

Opinnäytetyön tilaaja on Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä, joka halusi kartoittaa Kokkolassa jo olemassa olevaa avointa varhaiskasvatustoimintaa sekä kehittää sitä toimivammaksi kehittämishankkeen kautta. Samalla toivottiin leikkikenttien käyttäjien mielipiteitä ja heidän kehitysideoitaan toiminnalle. Tämän lisäksi suunnittelen ja ohjaan Kokkolan Halkokarin leikkikentälle toiminnallisen projektin nimeltään Halkokari –projekti sosiaalialan kompetenssien ja varhaiskasvatusosaamisen ohjaustaitojen näyttöä varten. KUVIO 1. Opinnäytetyön sisältö mukaisesti opinnäytetyön eri tehtävät on havainnollistettu kuvion avulla.

2.1 Leikkikenttätoiminta Kokkolassa

Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan kuuluu Kokkolan viiden eri leikkikentän ohjattu toiminta, joilla ohjaajia on yleensä maanantaista perjantaihin klo 9-13 välillä. Ohjaajien lukumäärä vaihtelee yhden ja kahden välillä sen mukaan, kuinka suosittu leikkikenttä on ollut ja kuinka paljon leikkikentällä on yleensä ollut lapsia. Yhdellä ohjaajalla voi olla ohjattavanaan viisi yli 3 –vuotiasta lasta.

LIITE 2/5

Ongelmaksi on koitunut se, etteivät ohjaajat eivätkä asiakkaatkaan koskaan voi tietää, kuinka paljon lapsia on tietyssä päivänä tulossa tietylle leikkikentälle. Tästä seuraa se, etteivät välttämättä kaikki halukkaat lapset pääse leikkikentälle mukaan ohjattuun toimintaan ja pettymys voi olla todella suuri. Samalla vanhemmat eivät voi luottaa leikkikenttien ohjatun toiminnan tukevan kodin kasvatusta silloin, kun perheellä olisi satunnaista tarvetta saada turvallinen paikka, johon viedä lapsensa esimerkiksi oman lääkärisäkäynnin ajaksi. Ohjatun toiminnan ajat vaihtelevat leikkikenttäkohtaisesti ja ovat listattu Kokkolan kaupungin Internet –sivuilla. Erityisesti haluttiin tietää leikkikenttien käyttäjien kokemuksia avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta kentillä ja kartoittaa asiakastyytyvyyttä kenttien toimintaan. Vastausten perusteella halutaan kehittää kyseistä toimintaa. (Leikkikentät 2011.)

2.2 Termien määrittely

Avoin varhaiskasvatus tarkoittaa ohjattua ja valvottua toimintaa yli kolmevuotiaille lapsille ja sitä voivat hyödyntää lapsiperheet, jotka eivät käytä päivähoitopalveluja. Kokkolassa toimii viisi kaupungin leikkikenttää, jotka ovat avoinna arkisin klo 9-13. Leikkikenttätöiminta maksaa yhdeltä lapselta 2,30 euroa päivältä. Leikkikentillä järjestetään myös kerran kuukaudessa perhepäivä, jolloin perinteistä parkkitoimintaa ei ole vaan vanhemmat voivat tulla yhdessä lastensa kanssa leikkimään. Näin tarjotaan lapsille ja aikuisille mahdollisuus leikkiä yhdessä, tutustua toisiin perheisiin sekä tuodaan myös vaihtelua ja virkistystä arkeen. (Leikkikentät 2011.)

Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnan ajanvarausmalli – käsitteellä tarkoitetaan tässä tutkimuksessa ajanvarausmallia, jonka kautta lapsiperheet voisivat jatkossa joko internetin kautta tai paperilomakkeella varata Kokkolan leikkikentiltä paikkoja lapsilleen ohjattuun toimintaan. Ajanvarausmalli poistaisi perheiden epävarmuuden siitä, pääseekö lapsi tietyssä päivänä mukaan leikkikenttätöimintaan vai onko sen päivän lapsiryhmän lukumäärä jo täynnä. Tämä puolestaan tukisi entistä paremmin perheiden kasvatustyötä mahdollistamalla sen, että lapsille on turvallinen paikka vaikkapa vanhemman lääkärisäkäyntiä varten.

LIITE 2/6

Jos perheet voisivat luottaa siihen, että saavat lapsensa tiettyinä päivinä leikkikenttätoimintaan mukaan, se voisi myös olla riittävä tuki perheen kasvatustyölle, eivätkä he tarvitsisi välttämättä päivähoitopaikkaa, joka jäisi tällaisessa tilanteessa vapaaksi toisen perheen käyttöön.

2.3 Projektin tavoitteet: tulos-, toiminnalliset ja oppimis-/prosessitavoitteet

Projektin tavoitteina on tutkia, tukeeko avoin varhaiskasvatustoiminta perheiden arkea riittävästi ja onko toiminnan ylläpitäminen taloudellinen ratkaisu, miten avointa varhaiskasvatustoimintaa voidaan kehittää vielä toimivammaksi ja taloudellisemmaksi sekä miten kansalaisen ääni saadaan kuuluviin ja näkymään käytännössä toiminnan kehittämistyön kautta. Työmenetelmänä asiakastyytyväisyyden kartoittamiseen sekä kansalaisen äänen kuuluviin saamiseen käytetään asiakastyytyväisyyskyselyä: Leikkikenttien asiakaskysely Kokkola 2014 (LIITE 1). Kyselyn tuloksiin pohjaten halutaan pohtia mahdollisuuksia avoimen varhaiskasvatustoiminnan kehittämiseen Kokkolan kaupungin alueen leikkikentillä. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan kehittämisessä tehokkaammaksi ja taloudellisemmaksi pohditaan myös mahdollisuutta ottaa käyttöön ajanvarausmalli leikkikenttien ohjattua toimintaa varten muiden kaupunkien tapaan: Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnan ajanvarausmalli (LIITE 2), johon liittyy Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnan henkilötietolomake (LIITE 3).

Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä kokoontui kevään 2014 aikana kartoittamaan tilannetta ja suunnittelemaan Leikkikenttien asiakaskysely Kokkola 2014 -kyselyn toteutusta sekä Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnan -ajanvarausmallia. Myöhemmin kehittämistyöryhmä suunnittelee ja toteuttaa kyselyn vastausten pohjalta leikkikentillä toteutettavan kehittämistyön sekä päättää ajanvarausmallin käyttöönotosta.

TAULUKKO 1. Opinnäytetyön tavoitteet.

	Avoimen varhaiskasvatustoiminnan asiakkaat	Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämissyöryhmä	Kokkolan kaupunki	Sosionomi (AMK)
Tulostavoitteet	Kansalaisen ääni kuuluviin asiakastytyväisyyskyselyn kautta, ajanvarausmallin käyttöönotto.	Tehokkaammin ja taloudellisemmin toimiva avoin varhaiskasvatustoiminta Kokkolan leikkikentillä. Tutkia, tukeeko toiminta perheiden arkea riittävästi, onko toiminta taloudellisesti varteenotettava vaihtoehto päivähoidolle ja asiakkaiden toiveiden kuuleminen ja työn kehittäminen sen mukaan.	Tehokkaammin ja taloudellisemmin toimiva avoin varhaiskasvatustoiminta Kokkolan leikkikentillä.	Valmis opinnäytetyö, suunnitellussa aikataulusa pysyminen
Toiminnalliset tavoitteet	Ottaa osaa asiakastytyväisyyskyselyyn, varata aikoja leikkikentälle ajanvarausmallin kautta.	Asiakastytyväisyyskyselyn toteutus, ajanvarausmallin suunnittelu ja käyttöönotto.	Asiakastytyväisyyskyselyn toteutus kaupungin internet – sivuilla.	Asiakastytyväisyyskyselyn suunnittelu ja toteuttaminen sekä yhteenvedon tekeminen vastausten pohjalta, ajanvarausmallin suunnittelu yhdessä muun työryhmän kanssa, interventoiden suunnittelu ja toteutus Halkokarin leikkikentällä.
Oppimistavoitteet	Nähdä avoin varhaiskasvatustoiminta varteenotettavana vaihtoehtona päivähoidolle.	Avoimen varhaiskasvatustoiminnan ajanvarausjärjestelmän pilotointi leikkikentillä Kokkolassa.	Avoimen varhaiskasvatustoiminnan ajanvarausjärjestelmän pilotointi leikkikentillä Kokkolassa.	Ammatillinen kasvu tutkimuksen ja pienprojektin suunnittelussa sekä toteutuksessa, moniammatillisen työryhmän kanssa työskentelyssä ja toiminnan kehittämistyöhuomioiden asiakaspalaute. Sosionomin kompetenssit ja varhaiskasvatustosaaminen.

2.4 Tulosten määrittely ja laatu

Tutkimusmenetelmänä asiakastyytyvyyden kartoittamiseen sekä kansalaisen äänen kuuluviin saamiseen käytetään kyselytutkimusta: Leikkikenttien asiakaskysely Kokkola 2014 (LIITE 1), joka suoritetaan kaupungin internet –sivuilla webropol –ohjelman kautta. Kyselystä tiedotetaan Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen palveluja käyttäville perheille leikkikentillä tiedotteella (LIITE 4). Kyselyn tuloksiin pohjaten halutaan pohtia mahdollisuuksia avoimen varhaiskasvatustoiminnan kehittämiseen erityisesti Kokkolan kaupungin alueen leikkikentillä.

Aineistoa hankitaan Leikkikenttien asiakaskysely Kokkola 2014 –kyselyllä. Aineisto antaa suuntaa sille, miten avoimen varhaiskasvatustoiminnan käyttäjät toivoisivat toimintaa kehitettävän ja näin saadaan kansan ääni kuuluville. Suoritettavan kyselyn lisäksi aineistoa kerätään kirjallisuudesta sekä vuoden 2012 jo tehdystä Kokkolan leikkikenttien asiakaskyselystä. Aikaisemmalla asiakaskyselyllä tuotetulla tiedolla saadaan vertailupohjaa nyt suoritettavalle asiakastyytyvyysskyselylle ja sen tuloksille. Kyselylomakkeen vastauksia verrataan vuoden 2012 vastaavaan kyselylomakkeeseen niiden kysymyksiä osalta, mitkä ovat samoja. Tämän lisäksi verrataan, ovatko kyselyyn vastaajien kehitysehdotukset ja odotukset toiminnan kehittämisen kannalta pysyneet samanlaisina ja millaisia muutoksia niihin on tullut.

2.5 Projektissa huomioon otettavat standardit, tekijänoikeudet sekä eettisyys

Leikkikenttien asiakaskysely Kokkola 2014 –kysely toteutetaan anonymisti Kokkolan kaupungin internet –sivuilla webropol -kyselynä. Kyselyyn voivat vastata kaikki Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen palveluja käyttävät lapsiperheet, eli kyselyn ulkopuolelle jäävät kokkolalaiset lapsiperheet, joiden lapset ovat päivähoitossa. Näin kyselyyn vastaavat lapsiperheet, joilla on kokemusta avoimen varhaiskasvatuksen palveluista ja jotka tulevat niiden mahdollisista kehitystoimista tulevaisuudessa hyötymään. Kyselyyn vastaajien rajoittaminen koskemaan vain avoimen varhaiskasvatuksen palveluja käyttäviin lapsiperheisiin antaa luotettavamman ja asiantuntevamman tuloksen kyselyltä. (Tieteellisen tutkimuksen eettisyys.)

LIITE 2/9

Projektini eettisyys perustuu rehelliselle ja avoimelle toiminnalle sekä tarkalle ja huolelliselle aineiston keräämiselle ja siitä raportoimiselle. Tiedonhankinta ja arviointimenetelmät tuodaan kaikki avoimesti esille vaihe vaiheelta. Tietoperustassa muiden tutkijoiden havainnot tuodaan heidän omalla nimellään esiin. (Tieteellisen tutkimuksen eettisyys.)

Minun sekä avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän jäsenten asema ja osuus työn tekemisestä sekä vastuut on määritelty. Opinnäytetyön tilaaja on Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä. Sitoudun esittämään tulokset totuudenmukaisesti. Opinnäytetyö ei saa rahoitusta mistään ja sen tarkoitus on selvittää mahdollisimman totuudenmukaisesti Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkki-toiminnan käyttäjien ajatuksia ja mielipiteitä toiminnan nykytilanteesta sekä antaa mahdollisuus tuoda esiin kehittämisajatuksia toiminnan suhteen. (Tieteellisen tutkimuksen eettisyys.)

3 PROJEKTIOORGANISAATIO

Opinnäytetyöni projektiorganisaatio koostuu Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmästä sekä Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatustoiminnan leikkikenttätoiminnasta. Opinnäytetyöni kehittämishanke toteutetaan yhdessä Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän kanssa ja Halkokari – projekti yhdessä Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatustoiminnan leikkikenttätoiminnan henkilöstön kanssa. Opinnäytetyöni ohjaajana työelämässä toimii Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattori Elina Myllyniemi ja Centria ammattikorkeakoulussa sosiaali- ja terveystieteiden yksiköstä opinnäytetyöni ohjaajana toimii opettaja Anne Jaakonaho.

4 TOTEUTUSSUUNNITELMA

Kokkolan Halkokarin leikkikentällä toteutettava ohjausprojekti kuuluu osaksi Leikkikenttä -projekti Kokkolassa –opinnäytetyötä. Toiminnallinen ohjausprojekti toteutetaan 19.5 ja 23.5.2014. Molemmat interventiot ovat noin 45 minuutin mittaisia.

4.1 Halkokari -projektin tausta ja tavoite

Halkokari -projektin tarkoitus on ilmentää osaamista sosionomi (AMK) –opintojen varhaiskasvatuspätevyyden edellyttämällä suunnittelu- ja ohjaustaidoilla. Tavoitteet Halkokari –projektin interventioille perustuvat sosionomi (AMK) kompetensseille sekä varhaiskasvatusosaamiselle.

Halkokari -projektin haasteena on lapsiryhmän vaihtelevuus interventioiden välillä sekä ohjauskertojen vähyys, jolloin turvallista luottamussuhdetta ohjaajaan ei välttämättä ehdi syntyä. Interventioiden lapsiryhmiä ei voi etukäteen määritellä vaan interventiot ohjataan sovittuna päivänä niille lapsille, jotka parkkitoimintaan juuri sinä päivänä sattuvat osallistumaan. Tämä vaikuttaa myös tavoitteiden määräytymiseen. Interventioiden vähyys selittyy sillä, että kyseessä on miniprojekti, joka sisältyy suurempaan kokonaisuuteen eli opinnäytetyöhön ohjaustaitojen näyttöä varten.

Toiminnallisten interventioiden tavoitteet on kirjattu TAULUKKO 2. Halkokari -projektin tavoitteet –taulukkoon. Ohjatun toiminnan avulla halutaan lasten tutustuvan uusiin ihmisiin ja leikkeihin sekä näin rikastaa heidän elämäänsä. Ohjattu toiminta voi myös Pullin mukaan edistää oppimista, synnyttää me –henkeä ryhmässä ja auttaa lasta oman toimintansa ohjauksen harjoittelussa leikin ohessa. (Pulli 2013, 14).

Interventioiden suunnittelussa on kiinnitetty huomiota siihen, että liikuntaleikit tähtäävät erilaisten käsitteiden oppimiseen ja kertaamiseen kuten kehonosiin, väreihin sekä erilaisten sanallisten ohjeiden ymmärtämiseen ja niiden mukaan toimimiseen. Oman tekemisen sanoittaminen vahvistaa kielellistä kehitystä.

LIITE 2/12

Pullin mukaan lapsilla on erinomainen mahdollisuus oppia suomea toisena kielenä tällaisissa liikuntatilanteissa. Kielen oppiminen liikuntaleikkien ohessa edellyttää ohjaajalta kärsivällisyyttä ja rohkaisua tilanteissa, joissa lapsi harjoittelee puheen tuottamista. Tämän lisäksi ohjaaja toimii esimerkkinä vastavuoroisesta keskustelusta korostamalla kysymisen ja vastaamisen vastavuoroisuutta sekä puheenvuorojen kunnioittamisesta; kenenkään päälle ei saa puhua vaan odotetaan omaa puheenvuoroa kärsivällisesti. (Pulli 2013, 14.)

TAULUKKO 2. Halkokari -projektin tavoitteet

	Halkokarin leikkikentän lapsiryhmä	Sosionomi (AMK)
Tulostavoitteet	Kahden intervention toteutuminen.	Kahden intervention toteutuminen, projektisuunnitelman aikataulussa pysyminen.
Toiminnalliset tavoitteet	Interventioiden tavoitteet ovat tutustua ohjaajaan ja muihin lapsiin leikkien avulla sekä harjoittaa liikunnallisia taitoja (karkea- ja hienomotoriikka) ja tukea kielellistä kehitystä leikkien yhteydessä lorujen ja sanaleikkien muodossa.	Toiminnallisen intervention vaatimien varhaiskasvatuksen suunnittelu- ja ohjaustaitojen kehittäminen.
Oppimistavoitteet	Toisiin lapsiin tutustuminen, erilaisiin liikunnallisiin leikkeihin tutustuminen ja kielellisen ilmaisun harjoittaminen.	Ammatillinen kasvu ja sosionomin kompetenssien ja varhaiskasvatusosaamisen kehittyminen. Kehittyminen ja kokemuksen saaminen ryhmänohjauksessa ja projektitoiminnassa.

4.2 KOHDERYHMÄN MÄÄRITTELY

Avoimen varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvat yli 3 –vuotiaat lapset ja heidän perheensä, jos he eivät kuulu päivähoiton piiriin. Halkokari -projektin kohderyhmään kuuluvat Kokkolan Halkokarin leikkikentän lapsiryhmä, joka on mukana suunnittelemis- ja toteuttamissani interventioissa toukokuussa 2014.

4.3 SOSIONOMIN (AMK) KOMPETENSSIT JA VARHAISKASVATUSOSAAMINEN

Sosionomin (AMK) kompetensseihin ja niihin liittyvään varhaiskasvatusosaamiseen kuuluvat eettinen osaaminen, asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmän osaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämisosaaminen sekä johtamisosaaminen.

Sosionomin (AMK) kompetensseihin varhaiskasvatusosaamisen alueella kuuluvaan eettiseen osaamiseen sisältyy eettinen herkkyyks niin, että sosionomi (AMK) tietää ja osaa soveltaa käytännön muuttuviin tilanteisiin eettisiä periaatteita ja arvoja. Sosionomin (AMK) toiminta perustuu lapsi- ja perhelähtöisyyteen ja hän osaa huomioida lapsen ja perheen aseman ja tarpeet erilaisissa tilanteissa. Keskeistä on myös lapsuuden ainutkertaisuuden ja monikulttuurisuuden arvostaminen sekä suvaitsevaisuus työtä ohjaavina arvoina.

Asiakastyön osaamiseen kuuluu kyky arvioida sekä lapsen yksilöllisiä että lapsiryhmän tarpeita ja ohjata ja tukea heitä erilaisissa kehityksen vaiheissa samalla suunnitellen ja ohjaten varhaiskasvatuksen keskeisten periaatteiden mukaista toimintaa lapsille. Nämä periaatteet pohjautuvat muun muassa Suomen lain sekä Yhdistyneiden Kansakuntien Lapsen oikeuksien sopimukseen, joiden mukaan tasa-arvo, ihmisarvo, yksilön vapaus ja oikeudet, uskonnonvapaus sekä kielelliset ja kulttuuriset oikeudet ovat keskeisiä ja suojelemisen arvoisia sekä ohjaavat kaikkea varhaiskasvatuksen toimintaa. (Valtioneuvoston periaatepäätös varhaiskasvatuksen valtakunnallista linjauksista 2003.) Tämän lisäksi sosionomin (AMK) tulee ymmärtää tasa-arvoisen vuorovaikutuksen merkitys toiminnassaan sekä lapsen että lapsen perheen kanssa ja korostaa kasvatuskumppanuuden tärkeyttä.

LIITE 2/14

Avoimen yhteistyön tavoitteena tulee olla lapsen etu ja sosionomin (AMK) tulee myös tunnistaa mahdollisia riskitilanteita lapsen ja perheen elämässä.

Sosiaalialan palvelujärjestelmäosaamiseen lukeutuu muun muassa varhaiskasvatukseen ja siihen liittyvään lainsäädäntöön kuuluvien asiakirjojen soveltaminen käytäntöön ja varhaiskasvatuksen, perhetyön ja lastensuojelun kansallisten ja alueellisten tarpeiden huomiointi ottaminen sosionomin (AMK) työssä. Tämän lisäksi sosionomi (AMK) tunnistaa lapsi- ja perhetyön palveluiden tarpeita muutokselle, osaa arvioida palveluita sekä moniammatillista työtä sekä kehittää ja tunnistaa uudenlaista osaamista. Sosionomi (AMK) ymmärtää moniammatillisuuden sekä verkostoitumisen tärkeyden työssään ja kehittää näitä osa-alueita käytännössä.

Kriittiseen ja osallistavaan yhteiskuntaosaamiseen kuuluvat sosionomin (AMK) valmius soveltaa käytäntöön lapsi- ja perhepoliittisia periaatteita ja ymmärtää ja käyttää apuna työssään sosiaalialan palvelujärjestelmää osana yhteiskunnan kontekstia. Tämän lisäksi keskeistä on tunnistaa lasten kulttuuriin ja yhteisöön liittyviä ominaispiirteitä, edistää lapsen ja perheen kuulluksi tuleamista ja osallisuutta yhteiskunnassa ja tukea heitä. Sosionomin (AMK) tavoite työlleen on aina edistää ja vahvistaa lapsen oikeuksien noudattamista ja toteutumista yhteiskunnassa sekä toimia yleisesti hyvän ja tasapainoisen elämän puolesta-puhujana.

Tutkimukselliseen kehittämisosaamiseen liittyy kyky arvioida ja kehittää työmenetelmiä ja toimintatapoja varhaiskasvatuksessa, kyky tehdä tutkimusta varhaiskasvatuksen ja perhetyön alueella. Tärkeää on myös osallistua varhaiskasvatuksen koulutuksen ja työn kehittämiseen mahdollisuuksien mukaan.

Johtamisosaaminen sisältää tavoitteen siitä, että sosionomi (AMK) osaa toimia lähiesimiehenä sekä mahdollistaa ja vahvistaa kasvatuskumppanuutta perheen parissa sekä yhteistyötä työyhteisössä ja moniammatillisen tiimin jäsenenä.

4.4 SOSIONOMIN (AMK) KOMPETENSSIEN POHJALTA SUUNNITELLUT INTERVENTIOT

Havainnointikerta, 15.5.2014

Havainnoin Kokkolan Halkokarin leikkikentän tyypillistä parkkitoimintaa ja tutustun ohjaajaan sekä lapsiin, jotka ovat paikalla. Tutustun leikkikentän käytettävissä oleviin tiloihin sekä leikkivälineisiin.

1. Interventio, 19.5.2014 kesto n. 45 min

Esittelen itseni lapsille ja mahdollisille vanhemmille, joita paikalla voi olla.

Nimilappujen jako.

Vauhtileikkejä:

1. PALLOVARKAAT

Kaksi koria vastakkain täynnä häntäpalloja. Lapset jaetaan kahteen ryhmään ja he vievät palloja toisen korista omaansa. Kun peli vihelletään poikki, pallot lasketaan ja katsotaan, kumpi ryhmä voitti.

2. HAARAPALLOHIPPA

Kaikki muut paitsi hippa saavat häntäpallon. Kiinni saatu jää seisomaan haara-asentoon. Kiinnijäänyt pelastuu, kun toinen heittää pallon hänen jalkojen välistä.

Motoriikan ja kielellisen kehityksen harjoittamisosio:

3. TASAPAINOILUA HÄNTÄPALLOLLA

Häntäpallo...

jalan päälle/alle

vatsan päälle

selän päälle

niskan päälle

kainaloon

polvien väliin

olkapäälle

pään päälle
mahdollisimman korkealle
eteenpäin
piiloon
heitto

4. VÄRI

1. Valitaan ensimmäinen värinmääräjä lorulla Maalari maalaa taloa...
2. Määräjä asettuu selin toisiin leikkijöihin. Muut seisovat maahan merkityn viivan takana.
3. Määräjä huutaa värin ja askeleet, jotka leikkijät saavat ottaa. Esimerkiksi "Ne, joilla on vaatteissa punaista, ottavat kaksi kukon askelta eteenpäin." Leikkijät, joilla on väriä vaatteissaan, liikkuvat. Muut jäävät paikoilleen. Välillä määräjä voi komentaa ottamaan askeleita taaksepäin.
4. Leikki jatkuu, kunnes ensimmäinen leikkijä ylettyy koskettamaan määräjän selkää. Koskettajasta tulee uusi määräjä.

5. PANTOMIIMI

Kuvakortteja eläimistä.

Jokainen lapsi saa vuorollaan kortin ja esittää kuvan eläintä ilman sanoja, muut arvaavat.

Lopetusleikki

Lopetusleikki ja arviointien kerääminen interventiosta lapsilta

6. HARAKKA HYPPII

Lausutaan runo ja tehdään siihen kuuluvat liikkeet:

Harakka hyppii maassa - Hypitään paikallaan.

Västäräkki keikkuu kivellä - Keinutaan puolelta toiselle.

Varpunen nokkii katolla - Koputetaan sormilla päätä.

Kissa köyristää selkäänsä - Köyristetään selkää.

Kaikki linnut pelkää - Vapistaan.

Tuolla ne jo lentää - Heilutetaan käsiä kuin siipiä.

Omaan pikku pesään - Tehdään käsistä pesä.

(Mannerheimin lastensuojeluliitto 2003-2006; Pulli 2013.)

2. Interventio, 23.5.2014 kesto n. 45 min

Esittelen itseni lapsille ja mahdollisille vanhemmille, joita paikalla voi olla.

Nimilappujen jako.

Vauhtileikkejä

1. POSTIKORTIT PALASIKSI

Kahtia leikattuja postikortteja piilotetaan ympäristöön, lapset saavat etsiä palaset ja koota ne yhdessä kokonaisiksi kuviksi jälleen.

2. VARO HÄNTÄÄSI

Kaikki leikkijät saavat narunpätkän, joka laitetaan selän taakse roikkumaan hännäksi. Leikkijät koettavat siepata toisiltaan hännän. Häntänsä menettänyt joutuu leikistä pois. Voittaja on se, joka saa kerätyksi eniten häntiä.

Motoriikan ja kielellisen kehityksen harjoittamisosio:

3. FRÖBELIN PALIKAT –LORU

Pää, olkapää, peppu, polvet, varpaat, polvet varpaat. x2

Silmät, korvat ja vatsaa taputa.

Pää, olkapää... x1

4. MUISTIPELI

Kerätään 7 esinettä, lapset saavat tarkastella niitä hetken. Esineet peitetään ja lapset laittavat silmänsä kiinni, jolloin otetaan yksi esineistä pois. Lapset saavat arvata, mikä esine on otettu pois.

5. KAPTEENI KÄSKEE

Yksi vuorollaan on leikin johtaja, joka antaa ohjeita sanomalla ”Kapteeni käskee”:

Ryömi kuin rapu (ryömitään takaperin).

Mutkittele kuin mustekala (noustaan kyykkyy ja ylös käsiä heilutellen).

Ampaise kuin ankerias (juostaan mutkitellen).

Hypi kuin vesikirppu (hypitään tasajalkaa selkä kumarassa ja kädet roikkuen rentoina).

Tasapainoile hiekkalaatikon reunaa pitkin.

Kulje takaperin pensaan ympäri.

Lopetusleikki ja arviointien kerääminen interventiosta lapsilta

6. SAIPPUAKUPLIEN PUHALLUS

Kapteeni käskee –leikin viimeinen tehtävä johdattaa lapsiryhmän leikkikentän toiseen päähän, jossa piilossa on saippuavesiastia ja välineet saippuakuplien puhallukseen. Ennen toiminnan aloittamista kysytään palautetta päivästä. Saippuakuplien puhalluspisteestä saa siirtyä vapaaseen leikkiin omaan tahtiin.

(Mannerheimin lastensuojeluliitto 2003-2006; Pulli 2013.)

4.5 INTERVENTIOIDEN ARVIOINNIN SUUNNITELMA

Interventioiden kokonaisuus tullaan arvioimaan sekä tavoitteiden toteutumisen kautta että projektin vaiheiden kautta pohtien. Jokaisen intervention jälkeen annetaan myös toimintaan osallistuneille lapsille mahdollisuus arvioida ohjaukset sekä antaa kehittämisideoita tulevaa toimintaa varten leikkikentille. Lasten antama arviointi suoritetaan kaikkien istuessa ringissä, jossa kiertää pallo tms. esine, jonka saadessaan saa vapaasti kertoa oman mielipiteensä päivän toiminnasta, ohjauksesta ja siitä, mitä olisi toivonut tehtävän toisin. Halkokarin leikkikentän ohjaajalta pyydetään kirjallinen palaute sekä interventioiden sisällöstä että toiminnastani toiminnan suunnittelijana ja ohjaajana.

5 PROJEKTIN AIKATAULUSUUNNITELMA JA BUDJETTI

Leikkikenttä -projekti Kokkolassa –opinnäytetyön aihe on saatu Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmältä tammikuussa 2014. Helmi-huhtikuun aikana pyrin saamaan projektisuunnitelman valmiiksi ja tutkimusluvan. Toukokuun aikana toteutan Leikkikenttien asiakaskysely Kokkola 2014 –kyselyn, jonka jälkeen aloitan aineiston analysoimisen. Touko-kesäkuussa toteutan ohjausprojektin interventioineen Kokkolan Halkokarin leikkikentälle, jonka jälkeen arvioin sen toteutumista ja omaa toimintaani projektissa asetettujen tavoitteiden kautta. Kesän 2014 aikana kirjoitan opinnäytetyöni valmiiksi mukaan lukien käyttöön valmiiksi otettavan version Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnan ajanvarausjärjestelmästä. Elokuussa luovutan opinnäytetyön arviointia varten. Opinnäytetyössäni ei ole mitään toimintaa, mikä vaatisi rahoitusta.

6 OHJAUSSUUNNITELMA

Ohjaussuunnitelma sisältää kehittämistyöryhmän kokoukset ja raportit. Tämän lisäksi ohjaussuunnitelmaan kuuluu laadunvarmistuksen käsittely.

6.1 Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän kokoukset

Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän kokouksia on pidetty 3. Ensimmäinen pidettiin 14.11.2013, jossa kartoitettiin jo olemassa olevaa varhaiskasvatusta sekä sovittiin kokoukseen osallistujille tehtävänannoista, joiden avulla muun muassa selvitettiin avoimen varhaiskasvatustoiminnan mahdollisuuksia kehittyä ja laajentaa toimintaansa. Seuraava kokous pidettiin 30.1.2014, jossa käytiin läpi tehtävänannot sekä millaista uutta tietoa kehittämistyön mahdollisuuksista oli saatu. Sovittiin, että minun opinnäytetyöni tehtävänä on kehittää avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttätoimintaan ajanvarauslomake sekä asiakastytyväisyyskysely, jonka toteuttaminen myös kuuluisi minulle. Viimeisin kokous pidettiin 25.3.2014, jossa arvioitiin minun opinnäytetyöni sisältöä ja edistymistä. Haasteena nousi esille tiukka aikataulu, jonka mukaan asiakastytyväisyyskysely tulisi tehdä pikimmiten.

6.2 Projektin raportointi sekä laadunvarmistus

Opinnäytetyöni sisältämät sekä kehittämishanke että Halkokari –projekti menevät molemmat sekä Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän että Centria ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjaajani tarkastuksen kautta ennen toteuttamista. Tarkastuksessa otan huomioon projektista saadut kommentit ja kehitän työtä eteenpäin. Näin varmistetaan projektin laatu niin, että toiminta on sekä työelämälähtöistä että Centria ammattikorkeakoulun laatuvaatimusten mukaista.

LIITE 2/21

Opinnäytetyötä ja sen etenemistä arvioitiin Kokkolan avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmän kokouksessa 25.3.2014 ja arviointia pyydettiin kaikilta kehittämistyöryhmän jäseniltä. Kiitosta opinnäytetyö sai liitteenä olevista kyselyistä, ajanvarausmallista sekä ajanvarausmallin henkilötietolomakkeesta, mutta kritiikkiä tuli etenkin tiukasta aikataulusta. Tutkimusluvan saamisen viivästyminen aiheuttaa sen, että asiakastytyväisyyskyselyn julkaiseminen viivästyy.

7 KIRJALLISUUS

Timo Airaksinen tutkimuksessaan *Oikeudet kotona: kotikasvatuksen filosofiaa* toteaa, ettei kasvatusvastuu ole ainoastaan vanhemmilla vaan koko yhteiskunnalla, jonka tulisi ottaa vastuuta lapsen kasvatuksessa. Varhaiskasvatusjärjestelmällä sekä koululla Airaksinen näkee olevan tehtävänä sopeuttaa lapsi yhteisöelämään ja yhteiskuntaan. (Airaksinen 1993, 126.) Airaksinen näkee, että sekä vanhemmilla että yhteiskunnalla on velvollisuus lasta kohtaan kasvattaa häntä. Kasvatuksen tulee olla lapsen etujen ja oikeuksien mukaista ja muun muassa turvata lapsen oikeus oppimiseen ja koskemattomuuteen. (Airaksinen 1993, 130-131.)

Murphy (2010) kirjoittaa lapsen kehityksessä tapahtuvan suuren harppauksen eteenpäin hänen opetellessaan toimimaan yhdessä muiden ikätoveriensä kanssa leikkikentällä. Lapsi haluaa kuulua porukkaan ja on yleensä mielellään lähtemässä yhteiseen toimintaan mukaan. Murphyn mukaan liikunta on lapselle paljon muutakin kuin urheilun harrastamista; se on sosiaalista toimintaa (Murphy 2010, 143.)

Koivulan (2010) tutkimus lasten yhteisöllisyydestä perustuu vahvasti sosiokulttuuriselle teorialle ja hänen mukaansa toisilla ihmisillä on keskeinen merkitys esimerkiksi työkalujen käytön ja hallinnan oppimisessa. Tutkimuksessa nostetaan myös esille Wellsin ja Claxtonin (2002) teoria siitä, että yksilön toimiessa häntä kokeneempien kanssa yhteistyössä hän voi oppia heiltä uutta ja kehittyä. Tämän lisäksi tutkimuksessa esitellään näkökulma siitä, että oppiminen on yhteisöllinen prosessi, jossa on syytä pitää tärkeinä myös niitä tilanteita, joita ei ole etukäteen suunniteltu oppimista ja kehittymistä tukeviksi tuokioiksi. Aivan tavalliset arjen tilanteet, joissa lapsi on vuorovaikutuksessa muiden kanssa, voi olla yhteisöllinen oppimisprosessi (Koivula 2010, 14.)

Suhosen (2011) *Vuorovaikutussuhteiden merkitys taaperoiden kehitykseen ja oppimiseen varhais(erityis)kasvatuksessa* –tutkimuksessa hän esittelee Vygotskyn (1978) näkökulman, jonka mukaan lähikehityksen vyöhyke tarkoittaa vyöhykettä, johon lapsella on edellytyksiä yltää kokeneempien ja taitavampien lasten tai aikuisten avulla, mutta ei vielä yksinään.

LIITE 2/23

Lapsi voi jäädä ilman mahdollisuutta harjoitella toimintaa lähikehityksen vyöhykkeellään ja sitä kautta kehitys voi hidastua, ellei lapsi toimi vuorovaikutuksessa toisten lasten ja aikuisten kanssa. Tähän voi liittyä myös kokemus ryhmän ulkopuolelle jäämisestä, mikä voi tulevaisuudessa vaikeuttaa lapsen osallistumista ja sopeutumista erilaisten vertaisryhmien toimintaan. Samalla tutkimuksessa todetaan, että lapsen osallistumisella eri vertaisryhmiin ja varhaiskasvatustoimintaan voi olla positiivinen vaikutus lapsen kehittymiseen. (Suhonen 2011, 93-94.)

Sosiokulttuurisen teorian mukaan leikki on lapsen oppimiselle ja kehittymiselle ensiarvoisen tärkeää ja tarjoaa erilaisia tilanteita ja kokemuksia, joissa lapsi voi opetella muun muassa vastavuoroisuutta, kieltä ja puhetta luonnollisella tavalla. Lapsen tietoisuus omasta itsestä kehittyä ensin toisten antaman palautteen kautta ja ennen esimerkiksi päivähoiton aloittamista lapsen käsitys omasta itsestään perustuu lähinnä niihin kokemuksiin, joita hänellä on vanhemmistaan. Sosiaalisuus ja myöhemmin sosiaaliset taidot sekä käsitys itsestä suhteessa muihin alkaa kehittyä, kun lapsen elämään kävelevät päivähoiton tädit ja lapset. Pienillä lapsilla oppiminen tapahtuu pääosin tarkkailemalla muita ja sitten matkimalla muiden lasten ja aikuisten toimintaa oman leikin kautta. (Suhonen 2011, 95.) Edellä mainitut tutkimukset ja teoria kannattavat oletustani, että niin leikkiä kuin vuorovaikutussuhteiden syntymisen tukemista jo nuoresta iästä lähtien tulisi vaalia lapsilla kehityksen tukemiseksi.

Vaikka lapset näyttäisivätkin leikkivän ajoittain hyvin vaivattomasti keskenään ilman aikuisen läsnäoloa, on Suhosen mukaan tärkeää, että aikuinen on läsnä ja vuorovaikutuksessa lapsen kanssa leikkitalanteissa. Tämä voi vaikuttaa positiivisesti siihen, miten hyvin lapsi itse sitoutuu leikkiin ja miten lasten välinen vuorovaikutus toimii. (Suhonen 2011, 101). Mielestäni kaikenlaisessa leikkitoiminnassa leikkiä aidosti arvostavan aikuisen ohjaus ja tuki leikille on ensiarvoisen tärkeää ja rohkaisee leikkijöitä etenemään leikissä mahdollisten solmukohtien yli ja saamaan leikistä enemmän itselleen. Leikki voi olla parhaimmillaan kokemus, joka vie lapsen ajantajun ja siinä sivussa auttaa jäsentämään todellisuutta esimerkiksi kauppaleikin kautta. Leikin arvostus sekä sen ymmärtäminen, mitä aikuinen voi parhaimmillaan leikille tarjota ohjauksellaan ja tuellaan, tulee huomioida myös leikkikenttien parkkitoiminnassa mahdollisimman laadukkaana avoimen varhaiskasvatustoiminnan saavuttamiseksi.

LÄHTEET

Airaksinen, T. 1993. Oikeudet kotona: kotikasvatuksen filosofiaa. Suomalaista varhaiskasvatustutkimusta, tutkittua ja tärkeäksi havaittua varhaiskasvatuksessa. Toim. Ojala, M. 125-133. Helsinki: Lastensuojelun keskusliitto.

Koivula, M. 2010. Lasten yhteisöllisyys ja yhteisöllinen oppiminen päiväkodissa, Jyväskylä: Jyväskylä Yliopisto.

Leikkikentät. 2011. Www -dokumentti. Saatavissa:
https://www.kokkola.fi/opetus_ja_koulutus/paivahoito/leikkikentat/fi_FI/leikkikentat/.
Luettu 1.3.2014.

Murphy, A. P. 2010. Lastenleikkiä. Helsinki: Schildt.

Poimi parhaat leikkivinkit! 2003-2006. Www –dokumentti. Saatavissa:
http://www.mll.fi/vanhempainnetti/lasten_leikit/. Luettu 10.3.2014.

Pulli, E. 2013. Lupa liikkua – liikuntaleikkejä ja tuokioita varhaiskasvaukseen. Helsinki: Lasten Keskus.

Tieteellisen tutkimuksen eettisyys. Www –dokumentti. Saatavissa:
http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMK/koulutus/Ylempi_AMK_tutkinto/kudos/lah_tokohdat/tieteellisen_tutkimuksen_eettisyys. Luettu 1.3.2014.

Valtioneuvoston periaatepäätös varhaiskasvatuksen valtakunnallista linjauksista. 2003. Www –dokumentti. Saatavissa:
<http://pre20031103.stm.fi/suomi/pao/varhais2/julkaisu0209.htm>. Luettu 1.3.2014.

Leikkikenttien asiakaskysely Kokkola 2014

1. Minkä ikäisiä perheenne lapset ovat?

Ympyröi sopiva(t) vaihtoehdot

2. Mitä kenttää/kenttiä yleensä käytätte?

- a) Hakalahden leikkikenttä
- b) Halkokarin leikkikenttä
- c) Kirkonmäen leikkikenttä
- d) Koivuhaan leikkikenttä
- e) Rytimäen leikkikenttä

3. Miten leikkikentän toiminta on tukenut kodin kasvatustyötä?

- a) Erinomaisesti.
- b) Hyvin.
- c) Kohtalaisesti.
- d) Ei ollenkaan.

4. Miten leikkikenttätöiminta vastaa perheenne tilapäisen hoidon tarpeeseen?

- a) Erinomaisesti.
- b) Hyvin.
- c) Kohtalaisesti.
- d) Ei ollenkaan.

5. Miten leikkikentän ohjatun toiminnan aika riittää perheenne tarpeisiin?

- a) Erinomaisesti.
- b) Hyvin.
- c) Kohtalaisesti.
- d) Ei ollenkaan.

6. Mikäli leikkikenttätöimintaa ei järjestettäisi, hakisitteko lapsellenne päivähoido- paikkaa?

- a) Kyllä
- b) Ei

7. Kuinka tyytyväisiä olette leikkikentän tiedottamiseen toiminnastaan?

- a) Erinomaisen tyytyväinen.
- b) Hyvin tyytyväinen.
- c) Kohtalaisen tyytyväinen.
- d) En ollenkaan tyytyväinen.

Käännä

8. Mitä kautta saitte tietoa Kokkolan kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttätoiminnasta?

a) Kokkolan kaupungin www –sivut b) Neuvola

c) Muualta, mistä _____.

9. Mitä mieltä olette perhepäivistä?

10. Millaista toimintaa toivoisitte leikkikentille tulevaisuudessa järjestettävän?

11. Joissakin kaupungeissa on käytössä leikkitoiminnan varausjärjestelmä, jonka kautta perhe voi varata paikkoja leikkikentälle ohjattuun toimintaan. Mitä mieltä olette mahdollisesta varausjärjestelmän käyttöönotosta Kokkolassa?

12. Tähän voitte perustella edellisiä vastauksianne ja antaa vapaasti palautetta/kehittämisiäideoita.

Kiitos vastauksestanne!

KOKKOLAN AVOIMEN VARHAISKASVATUKSEN LEIKKIKENTTIEN PARKKITOIMINNAN AJANVARAUSMALLI

Lapselle voi varata kuukaudeksi (1 kk) kerrallaan paikan leikkikenttien parkkitoimintaan. Ota huomioon paikkoja varatessasi parkkitoiminnan lomapäivät, kerran kuukaudessa järjestettävä perhepäivä ja pakkasraja -15 C. Kuukausittaisten parkkikertojen määrä voi vaihdella kuukauden pituudesta ja parkkitoiminnan toiminta-ajoista johtuen, mutta se ei vaikuta kiinteisiin parkkitoiminta –maksuihin.

Parkkitoiminnan tilapäiskäyttäjä voi tiedustella vapaita paikkoja leikkikentiltä. Maksu on tuolloin 2,3 e/lapsi/parkkikerta.

Jos lapsi sairastuu eikä osallistu parkkitoimintaan koko kuukauden aikana, parkkitoiminta –maksua ei peritä. Jos lapsi on poissa parkkitoiminnasta muusta syystä kuin sairauden takia koko kuukauden kaikki varatut parkkitoimintakerrat, peritään puolet kuukausimaksusta. Muut poissaolot eivät vaikuta kuukausimaksuun.

Leikkikenttien parkkitoiminta –maksut 2014

1 parkkikerta viikossa	9,2 e /kk
2 parkkikertaa viikossa	18,4 e /kk
3 parkkikertaa viikossa	27,6 e /kk
4 parkkikertaa viikossa	36,8 e /kk
5 parkkikertaa viikossa	46 e /kk

Merkitse alla olevaan taulukkoon viikonpäivän kohdalle leikkikenttä, mistä varaat paikan.

Maaliskuu 2014	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
Leikkikenttä					

Lapsen nimi

Varaan paikan avoimen varhaiskasvatuksen leikkikenttien parkkitoiminnasta _____ krt/viikko.

Alkaen ____/____20____ - ____/____20____ saakka.

Päiväys ja allekirjoitus

**KOKKOLAN AVOIMEN VARHAISKASVATUKSEN LEIKKIKENTTIEN
PARKKITOIMINNAN HENKILÖTIETOLOMAKE**

Leikkikenttä, jolta parkkitoiminta –paikka varataan:

Hakalahden leikkikenttä Halkokarin leikkikenttä Kirkonmäen leikkikenttä

Koivuhaan leikkikenttä Rytimäen leikkikenttä

Lapsen tiedot:

Etu- ja sukunimi

Henkilötunnus

Osoite ja postitoimipaikka

Huoltajan tiedot:

Etu- ja sukunimi

Henkilötunnus

Osoite ja postitoimipaikka

Puhelinnumero

Sähköposti

Huoltajan tiedot:

Etu- ja sukunimi

Henkilötunnus

Osoite ja postitoimipaikka

Puhelinnumero

Sähköposti

Varahakija

Etu- ja sukunimi

Puhelinnumero

LIITE 5/2

Lapsen terveydentilaan liittyvät asiat (esim. allergiat).

Lasta saa/ei saa valokuvata.

Lasta koskevia dokumentteja saa/ei saa julkaista lehdissä/netissä.

Päivämäärä ja allekirjoitus

Tiedote asiakastyytyväisyyskyselystä

Kesä 2014

Kokkolan leikkikenttien parkkitoimintaa koskeva asiakastyytyväisyyskysely aukeaa kaupungin www –sivuilla ja on auki 26.5.-8.6.2014 (2 vko) välisenä aikana. Kaikki Kokkolan leikkikenttien parkkitoiminta –palvelua käyttävät perheet ovat lämpimästi tervetulleita vastaamaan asiakastyytyväisyyskyselyyn, antamaan palautetta sekä kehittämisideoita tulevaa varten.

Asiakastyytyväisyyskyselyssä voitte myös ottaa kantaa siihen, olisiko ajanvarausmallin kehittäminen leikkikentille tulevaisuudessa kannattavaa.

Kysely löytyy osoitteesta <https://www.webpolsurveys.com/S/F8F95D9A73DE0CFE.par> tai Kokkolan kaupungin www –sivuilta löytyvän linkin kautta (www.kokkola.fi).

Jokainen mielipide on tärkeä.

Kiitos mielenkiinnosta!